

26. NOVEMBER 67. ÅRGANG

SOCIALPÆDAGOGGEN

24
10

Kongres 2010

Arbejdsglæde, OK 2011, etik, ministerbesøg – og ny ledelse

24/2010

26. NOVEMBER

ISSN 0105-5399

Ansvarshavende
Forbundsformand
Benny Andersen

Redaktion
Jens Nielsen (redaktør)
Kurt Ladefoged
Lone Marie Pedersen
Maria Rørbæk
Layout
Steven Leweson

Stillingsannoncer
Lene Jensen, Datagraf Auning AS,
Energivej 75, 8963 Auning
Tlf. 8795 5555
Fax 8795 5544
annoncer@datagraf.dk

Læserindlæg, artikler og anmeldelser er ikke nødvendigvis udtryk for redaktionens eller organisationens mening. Redaktionen påtager sig intet ansvar for uopfordret indsendt stof.

Alle artikler i Socialpædagogen kan desuden findes i arkivet på www.socialpaedagogen.dk

Adresse
Socialpædagogen
Brolæggerstræde 9,
1211 København K
Tlf. 7248 6000
Åbningstid: mandag-onsdag 9-15,
torsdag 9-17, fredag 9-13
Telefax: 7248 6001
redaktionen@sl.dk
www.socialpaedagogen.dk

Abonnement
Abonnementspris 2010:
877,00 kr. inkl. moms (26 numre)
Løssalg: 39,00 kr. + porto

Tryk og produktion
Datagraf Auning AS

Oplag
41.606 i perioden
1.7.09-30.06.10

Redaktionen af 24/10 er afsluttet den 19.11.2010

Deadline for læserbreve og stillingsannoncer til 25/10, der udkommer den 10. december, er mandag den 29. november kl. 12. Deadline for stillingsannoncer til 26/10 er den 13. december kl. 12. For tekstsideannoncer er deadline til 26/10 onsdag den 8. december.

Forsidefoto:
Nils Lund Pedersen

Medlem af
DS Danske
Specialmedier

KOMMENTAR

Vi kan med vores arbejde løfte både det samfundsøkonomiske og det medmenneskelige regnskab

En organisation, som man tager alvorligt!

Af Benny Andersen
Forbundsformand

FOTO: VIBEKE TOFT

Vi afholdt vores netop overståede 15. kongres under parolen 'Socialpædagogik betaler sig'. Og vi fik skudt kongressen godt i gang med vores cost-benefit-undersøgelse, som fastslog dét, vi godt selv vidste, men som mange andre har betvivlet. Nemlig at 'det betaler sig'.

Undersøgelsen, som vi har haft analysevirksomheden CASA til at udføre for os, viser, at en kvalificeret tidlig, socialpædagogisk indsats over for udsatte familier betaler sig for hele samfundet. Det betaler sig i kroner og ører og det betaler sig menneskeligt for familierne og deres omgivelser. Kort sagt: Vi kan med vores arbejde løfte både det samfundsøkonomiske og det medmenneskelige regnskab. Det var et budskab, der trængte ualmindeligt stærkt igennem i medierne i dagene omkring kongressen. Den blev diskuteret og kommenteret af minister, KL-repræsentanter og fagfolk.

Vi havde mange gæster på kongressen. Jeg synes, det var dejligt og tankevækkende at høre dem rose forbundet for at holde den faglige fane højt. Den fane, der markerer os som kompetente, seriøse socialarbejdere. Som lancerer forbundet som en vidende, analyserende og politisk strategisk organisation. Som en organisation, man tager alvorligt.

Vi skal selvfølgelig ikke hvile på laurbærrene. Vi er fuldstændigt klar over, at udfordringerne er massive – også for os. Det er den på grund af den generelle økonomiske situation. Det er den som følge af regeringens prygl af kommunerne. Og det er den ikke mindst på grund af det fortsatte pres på det specialiserede sociale område – det pres, som følger af de mekanismer, strukturreformen har lagt ned over vores arbejdspladser.

Det var også baggrunden for den udtalelse, kongressen vedtog, hvor vi skarpt tager afstand fra det skred, der sker. En udtalelse, hvor vi forlanger, at kommunalpolitikere træder i karakter og påtager sig deres ansvar – netop som politikere. For nok er det en nødvendig forudsætning, at vi får en ny regering. Men det er et opgør med det automatiske kommuneparti altså også!

Kongressen afrundede også vores store Projekt Arbejdsglæde, Indflydelse og Synlighed, med besøg fra de 28 involverede arbejdspladser, der præsenterede deres resultater. Og vi tog samtidig hul på fremtiden med et værdipolitisk dokument, der sikrer os, at projektet fortsat vil være en væsentlig del af organisationen.

Kongressen sluttede med at vælge et nyt forretningsudvalg. Jeg er stolt og glad over, at den valgte mig til formand. Og jeg glæder mig til at møde de talrige og store faglige og socialfaglige udfordringer der står forude – sammen med mine tre kolleger Pernille Christoffersen, Kaj Skov Frederiksen og Marie Sonne.

INDHOLD

FOTO: NILS LUND PEDERSEN

04 KONGRES 2010

Når 195 delegerede mødes til Socialpædagogernes kongres, bliver fagligheden meget synlig. Og synligheden er noget af det, der skal bære faget frem – det socialpædagogiske arbejde og de socialpædagoger, der udfører det, skal stå frem og kunne ses og høres. Derfor bad Socialpædagogen de delegerede om at bevise, at de bestemt ikke falder i ét med tapetet – sådan helt konkret. I pauserne i de mange debatter om arbejdsglæde, beretninger, overenskomster og valg til forretningsudvalget, gjorde de delegerede sig synlige foran fotograf Nils Lund Pedersens tapeter.

Dette nummer af Socialpædagogen er næsten udelukkende helliget kongressen og dens debatter, dialoger, taler og afstemninger. Læs om Projekt Arbejdsglæde, Indflydelse og Synlighed, der blev endeligt afsluttet på kongressen. Om formandens beretning og debatten om den. Om udtagelsen af de specielle krav til OK 2011. Om gæstetalere fra ind- og udland. Og ikke mindst om valget af det nye forretningsudvalg.

27 SOCIALPOLITIK
Kæmpe gevinst ved tidlig indsats

28 UDSATTE BØRN
'Sikke noget politikersnak'

29 UDSATTE BØRN
Rekordlavt antal småbørn anbringes

29 UDSATTE BØRN
Kommuner mangler døgnberedskab

30 UDVIKLINGSHÆMMEDE
Vi er mennesker, ikke gøgeunger

31 SOCIALPOLITIK
De udsattes historie skal formidles

KONGRES 2010 / VALG TIL FORRETNINGSUDVALGET

Når mennesker møder socialpædagogikken

Benny Andersen er Socialpædagogernes nye formand, og han vil arbejde for en synlig organisation med plads til dialog og uenighed

Af Lone Marie Pedersen, lmp@sl.dk

Foto: Nils Lund Pedersen

Det var en læresætning fra hans barndom, der fik Benny Andersen til at turde sætte sig i spidsen for Socialpædagogernes Landsforbund. Hans bedstefar lærte ham, at hvis man behandler andre ordentligt, så laver de sjældent noget skidt. De gode ord har han taget med sig gennem hele livet, og i dag ved han, at det nytter at gøre en forskel for andre, og at det nytter at behandle andre ordentligt.

Derfor kunne han også love de kongresdelegerede, at han vil tage bedstefars ord med i sin nye gerning som formand:

– Jeg vil slås for, at vores medlemmer bliver behandlet ordentligt, og jeg vil være med til at slås for de mennesker, vi arbejder med, sagde han.

For socialpædagoger er det indlysende, at socialpædagogik betaler sig. Det er der utallige eksempler på, fortalte Benny Andersen:

– For eksempel når et godt efterværn resulterer i et menneske, som klarer skærene i overgangen fra døgninstitution til et selvhjulpent liv i uddannelse.

– De ting lykkes, når mennesker møder socialpædagogikken, sagde han.

Hold kæft-bolche og vidensbank

Det socialpædagogiske område er lige nu under voldsom beskyndning, og populistiske politikere forsøger at ekskluderer socialpædagoger fra velfærdsdagordenen, fortalte Benny Andersen,

– De kommer med grove udfald om, at det socialpolitiske område stjæler pengene fra dagtilbud, skoler og ældrepleje. Vi skal lukke kæften på den type politikere med kunnen, viden og dokumentation.

Al den viden, som de socialpædagogiske arbejdspladser producerer, skal samles op og

formidles. En af de måder, det kan ske på er ved at oprette en vidensbank, sagde Benny Andersen.

– Den vil ruste os med argumenter om, at socialpædagogikken nytter, og at den betaler sig, sagde Benny Andersen.

En vidensbank vil også være med til at give det socialpædagogiske arbejde bedre anseelse, mener Benny Andersen. Og det skal der til, hvis lønnen skal op

– Tingene hænger sammen. Det handler nemlig også om bedre løn, job og bedre rammer for vores medlemmer.

Og han lovede, at der vil blive kæmpet for medlemmernes interesser.

– Det er det, vi skal måles på som fagforening. Socialpædagogerne er allerede en stærk organisation. Den styrke skal vi ikke bare fastholde. Det er nemlig lige præcis, når vi er stærke, vi skal sætte nye mål. Jeg tror på en faglig organisation, der bygger på involvering og direkte dialog mellem forbund, kredse, arbejdspladser og medlemmer, når vi skal udforme værdier og politikker, sagde Benny Andersen.

Mere debat og mere uenighed

Benny Andersen slog til lyd for, at dialog og synlighed ikke kun bliver ført på de bonede gulve, men også på facebook, i medierne og på arbejdspladserne. Socialpædagogerne skal for alvor gøre brug af de digitale medier.

Men det er ikke kun indpakningen, Benny Andersen vil forbedre, også dialogen skal der pustes nyt liv i.

– Vi skal have en mere moderne organisation, som er endnu klogere, bedre og mere lærende. Grundlaget er vores demokrati, som vi kender det i dag. Og bare rolig, jeg synes ikke vi skal sidde i rundkreds om alt. For mig betyder en mere moderne organisation, at den på samme tid er mere lyttende og mere effektiv.

– Vi skal dyrke og styrke debatkulturen i forbundet. Vi skal turde være uenige både i hovedbestyrelsen, i kredsbestyrelserne og på arbejdspladserne. Det skal vi for at få den politiske diskussion længere frem i vores organisation, sagde Benny Andersen. ■

Nyt forretningsudvalg

Socialpædagogernes kongres 2010 skulle vælge ny formand. Kirsten Nissen genopstillede efter 16 år på posten ikke. Hidtidige 2. næstformand, Benny Andersen, stillede op til posten, og samtidig var der tre kandidater til de to næstformandsposter og derfor kampvalg om de to poster.

Her præsenterer vi kort det nye forretningsudvalg.

KONGRES 2010 / VALG TIL FORRETNINGSUDVALGET

Vores faglighed skal bære os frem

Marie Sonne blev genvalgt til 1. næstformand med 122 stemmer, mens modkandidaten Lars Pedersen fik 71

Af Malene Kløve Dreyer, mad@sl.dk

De to kandidater ønskede hinanden tak for kampen efter valget og gav begge udtryk for, at det er givende for den demokratiske proces i organisationen, at flere kandidater stillede op til posten.

Marie Sonne lagde i sin valgtale vægt på emner som ligestilling og anerkendelse:

– Den manglende ligeløn skal bekæmpes med næb og klør. Men det er ikke kun et ligelønspro-

blem. Manglende ligestilling er et langt større problem, som handler om, hvordan folk ser på de bløde værdier, som vores fag står for. Vi skal have ændret den opfattelse. Det er vejen til både bedre løn og anerkendelse af vores område.

Marie Sonne sagde, at hun ville kæmpe for en fremtidsrettet socialpædagogisk uddannelse og understregede vigtigheden af, at socialpædagogers faglighed markeres i offentligheden:

– Vi skal ned i maskinrummet og sætte fokus på at fortælle, hvad vi præcis gør anderledes end sosu-assistenten og pædagogiske assistenter (PAU).

– Vores største område er voksen-handicapområdet. Her bliver vi nødt til at vise, at vores faglighed er med til at give borgerne øget selvstændighed og værdig deltagelse i eget liv. ■

Vi skal holde fast

Pernille Christoffersen blev nyvalgt som 2. næstformand med 109 stemmer, mens modkandidaten Lars Pedersen fik 84

Af Lone Marie Pedersen, lmp@sl.dk

Pernille Christoffersen blev valgt som det nye medlem i Socialpædagogernes forretningsudvalg. Hun er samtidig også med sine 40 år Benjaminen. Men hvad hun ikke har på alderen, har hun på sine erfaringer, både som socialpædagog og som faglig aktiv.

Hun startede sin vej ind i den socialpædagogiske verden som pædagogmedhjælper på det tidligere Svaneparken i Birkerød, en institution for voksne udviklingshæmmede.

Herefter gik vejen videre til Skovtofte Socialpædagogiske Seminarium, hvor hun blev socialpædagog i 1994.

Hendes første job som uddannet socialpædagog blev i Københavns Kommune som hjemmvejleder for voksne udviklingshæmmede, der

bor i egen bolig. Senere skiftede hun til unge på en ungdomspension i Rødovre.

Herefter gik turen videre til Midtjylland, hvor hun igen vendte tilbage til de udviklingshæmmede. Hun blev ansat på VASAC i Slagelse, arbejdsmarkedscenter for udviklingshæmmede.

Her nåede hun dog kun at arbejde et års tid, inden Socialpædagogerne i kreds Midtjylland i 2003 headhuntede hende, og hun blev valgt som faglig sekretær og samtidig også som næstformand.

Og herfra er vejen så gået videre til Socialpædagogernes forretningsudvalg, hvor der er nogle områder, hun har særlig interesse for:

– Jeg brænder for pædagoguddannelsen, og inden for socialområdet er jeg særlig interesseret i børne- og ungeområdet, og endelig er der tillidsrepræsentanterne i organisationen, siger hun.

Og som den politiske situation er i øjeblikket, er der ifølge Pernille Christoffersen nok at tage fat på:

– Der tales om det socialpædagogiske område som en gøgeunge, der stjæler ressourcer fra børnehaver, fra skoler og fra ældreområdet. Vi skal holde fast i, at handicapkonventionen og Serviceloven skal overholdes og at vi ønsker et samfund, der tager ordentlig hånd om de svageste. ■

Vi skal investere, ikke spare

Kaj Skov Frederiksen blev genvalgt som forbundskasserer uden modkandidater

Af Malene Kløve Dreyer, mad@sl.dk

Forbundskassereren nævnte tre hovedområder, som han fortsat vil have fokus på i sit fremtidige arbejde: økonomien, a-kassen og arbejdsmarkedspolitikken.

– Vi har en stærk økonomi og en professionel organisation. Det er hinandens forudsætninger. En robust organisation er en nødvendighed for, at vi kan fortsætte med at varetage medlemmernes interesser bedst muligt, sagde Kaj Skov Frederiksen og gav udtryk for at han vil fortsætte indsatsen med at rekruttere og fastholde medlemmer:

– Ved strukturreformen mistede vi cirka 2.000 medlemmer, der blev overflyttet til andre forbund. Men vi har formået at tilpasse vores organisation i forhold til de tab. Og de erfaringer, vi har opnået i den proces, er vigtige at have i vores arbejde med medlemmerne fremover.

– Vi er rustet til at klare en lidt mere usikker fremtid, men vi er nødt til at have fokus på udfordringerne. Vi skal investere os frem og ikke spare os ud af det. Vi har en stærk ressource i vores dygtige tillidsrepræsentanter, der tager deres arbejde alvorligt, sagde han.

Til sidst mindede Kaj Skov Frederiksen om vigtigheden af det internationale solidaritetsarbejde.

– Selv om vi er under pres, skal vi vise, at vi er store nok til at støtte nogle der er svagere end os. ■

Læs præsentationer af kandidaterne i nr. 21/2010.

Anstændigheden der blev væk

'Min påstand er i dag, at tonen er skærpet. Måden der bliver talt på og talt om vores udsatte borgere er blevet rå og unuanceret og præget af økonomitænkning. Væk er anstændighed og ordentlig tone. Væk er grundfølelsen af, at mennesker med handicap er ligeværdige borgere i vores samfund. Og væk er viljen til at udvikle området – frem for at afvikle', sagde forbundsformand Kirsten Nissen, da hun aflagde beretning på kongressen i Nyborg

Af Kurt Ladefoged, kl@sl.dk

Foto: Nils Lund Pedersen

Rundt omkring i landets 98 kommuner har man travlt med at gøre de netop vedtagne budgetter til virkelighed. Og med regeringens krav om nulvækst i kommunerne, kræver det en del fantasi at forestille sig, at det ikke også vil få barske konsekvenser for det socialpædagogiske arbejdsområde.

Det fastslog forbundsformand Kirsten Nissen, da hun aflagde beretning på Socialpædagogernes kongres i Nyborg. Og hun var da heller ikke tvivl om, at det er det specialiserede socialområde, der kommer til at stå for skud. Det har nemlig i hele kongresperioden været hængt ud som den store synder, som koster kommunerne dyrt. Og et område, som æder sig ind på kommunernes sande kerneområder som skoler, børnehaver og ældrepleje.

– Så er det, vi er nødt til at hive i håndbremsen og fortælle kommunerne og KL, at det specialiserede socialområde også er et af kommunernes kerneområder. Selv om de måske gerne ville, kan de ikke komme uden om at skulle leve op til deres forpligtelser.

Kirsten Nissen erindrede også de delegerede om den ildhu, kommunerne lagde for dagen ved kommunalreformens fødsel for at få lov til overtage det særlige område. Og hvor ihærdigt de argumenterede for sagen og til sidst fik deres vilje.

– Vi er også en del her i salen, der dengang advarede kraftigt imod den bevægelse. Det ville, påstod vi dengang, udhule fagligheden, lægge

Væk er anstændighed og ordentlig tone. Væk er grundfølelsen af, at mennesker med handicap er ligeværdige borgere i vores samfund. Og væk er viljen til at udvikle området – frem for at afvikle

afstand til de berørte borgere, blive dyrere og ikke mindst mere bureaukratisk. Jeg ved godt, det ikke er så pænt at sige 'Hvad sagde jeg!'. Men altså helt ærligt. Vi havde jo ret!

– Virkeligheden har med al ønskelig tydelighed vist, at opgavens størrelse og kompleksitet er kommet bag på kommunerne. De vidst ganske enkelt ikke, hvad det var for en opgave, de bad om at få. Realiteterne er, at de nu har opgaven, og at de prøver at lægge afstand til den. Godt hjulpet af KL forsøger kommunerne nu med en skærpet økonomisk styring af området, sagde Kirsten Nissen.

Hun tilføjede, at en række borgmestre desuden prøver at fremmane et billede af, at man da bare kan skrue tiden lidt tilbage til dengang, hvor det var acceptabelt at tvangsfiksere og tvangsmedicinere besværlige borgere.

– Så behøver man ikke at mandsopdække dem med dyre socialpædagoger. Så kan man bare gøre dem til fredelige grøntsager. Derfor er min påstand i dag, at tonen er skærpet. Måden der bliver set på og talt om vores udsatte borgere er blevet rå og unuanceret og præget af økonomitænkning.

– Væk er anstændighed og ordentlig tone. Væk er grundfølelsen af, at mennesker med handicap er ligeværdige borgere i vores samfund. Og væk er viljen til at udvikle området – frem for at afvikle, sagde Kirsten Nissen.

Kan ikke lide, hvad jeg ser

Når Kirsten Nissen skuer ud over det kommunale landskab er det efter hendes opfattelse ikke noget opmuntrende syn.

– Det er efterhånden blevet en kliche, men vi er jo enige om, at et samfund kan kendes på den måde, det behandler sine svageste. Jeg kan ikke lide, hvad jeg ser i kommunerne lige nu. Og det ved jeg, at mange af vores medlemmer heller ikke kan. For når kommunernes trængte økonomi begynder at få konsekvenser for de borgere, vi tager os af, så rammer det os. Både på vores følelse af værdighed og på vores mulighed for at udøve vores fag.

– Derfor gør det mig både vred og bekymret, når KL's formand Jan Trøjborg (S) i pressen spør om, at kommunerne i stigende grad vil hjemtage anbragte børn for at spare penge. Det er simpelt hen ikke i orden.

– Han blåstempler jo på den måde en både uheldig og også dybt ulovlig manøvre i kommunerne. Vi har længe peget på, at der er noget, der tyder på, at kommunerne ser mere på kommunekassen end barnets tarv, når det handler om vores udsatte børn og unge. Og her har vi så en krystalklar udmelding fra KL-toppen, konstaterer formanden.

Hun mindede om, at det ikke bare er stik imod, hvad kommunerne hidtil har påstået. Det er også en uhyre dårlig signalværdi, at han nu på den måde legaliserer den ulovlige manøvre i kommunerne.

– Jeg er meget bekymret over, at KL på den måde sætter sig over loven og får det til at se ud som om, de ikke har andet valg end at hjemtage børnene for at spare penge. Derfor har jeg også bedt socialministeren minde kommunerne om deres ansvar i forhold til vores mest udsatte borgere. Serviceloven er jo som bekendt en kompensationslov, fastslog Kirsten Nissen.

Socialpædagogik betaler sig

Ud over at det er på kant med loven, umoralsk og uetisk at svigte samfundets svageste grupper, er det også dårligt købmændskab. Det viser den undersøgelse, Socialpædagogerne har fået analyseinstituttet CASA til udføre, og som blev offentliggjort lige op til kongressen.

– Vi har forsøgt at sætte kroner og ører på, hvad det koster, når man ikke forebygger, men lader en socialt udsat person sejle sin egen sø. Hvad regningen bliver for samfundet, når et menneske skal hjælpes uden for hjemmet, ikke får en uddannelse men skal forsørges af det offentlige og måske også har flere afsoninger i bagagen.

– Resultatet er slående, og er konkret dokumentation for vort tema her på kongressen, at 'socialpædagogik betaler sig'. CASA har givet et bud på, hvad udsatte børn, der bliver udsatte voksne, koster samfundet. Svaret er, at denne gruppe årligt koster de offentlige kasser knap 24 milliarder kroner, sagde Kirsten Nissen.

Og hun henviste til, at en tidlig socialpædagogisk indsats over for udsatte børn og unge vil kunne sikre, at nogle af dem ikke bliver udsatte voksne, men derimod får en uddannelse, et arbejde og betaler skat.

– Hvis man for eksempel sætter ind med en massiv tidlig indsats over for de omkring 2.600 børn i hver årgang, som betragtes som 'problem-børn', skal der hvert år investeres 4,7 milliarder kroner i en målrettet social indsats.

– Og hvis den indsats lykkes i bare halvdelen af tilfældene – altså sikrer børnene et såkaldt normalt liv – så giver den et årligt afkast på mellem 11 og 13,5 milliarder kroner. Vi taler om en investering, der forrentes med næsten 200 procent, pointerede forbundsformanden.

Stadig milevidt fra ligeløn

I sin beretning kunne Kirsten Nissen konstatere, at det er godt 37 år siden at kvindeløn og mandeløn blev skrevet officielt ud af overenskomsterne, at det er 34 år siden, vi fik den første ligeløns-

lov. Og for et halvt år siden fik vi syn for sagn med Lønkommissionens rapport:

– Trods alle disse års samfundsmæssige bevidsthed om spørgsmålet, er vi stadig milevidt fra ligeløn. Det er en kæmpe udfordring for fagbevægelsen, for arbejdsmarkedet og for hele samfundet. Lønkommissionens redegørelse er imidlertid et stærkt udgangspunkt for at komme videre, fordi den peger på de egentlige årsager bag uligheden.

– For det første favoriserer løndannelsen de kriterier, som mænd opfylder. Der er systematisk uligeløn mellem grupper som fysioterapeuter, socialpædagoger og pædagoger på den ene side og diplomingeniører og bygningskonstruktører på den anden. Trods sammenlignelige uddannelser er der en lønforinkel, der vil noget. Over 10.000 kroner om måneden.

– For det andet er det danske arbejdsmarked voldsomt kønsopdelt. Groft sagt er kvinder ansat i den lavtlønnede offentlige sektor, mens mændene er ansat i den højere lønnede private sektor.

Kirsten Nissen konkluderede, at det moderne ligelønsproblem altså ikke først og fremmest er et spørgsmål om individuelle forskelle mellem mænd og kvinder. Det skyldes prisfastsættelsen af

det arbejde, der udføres i de kvindedominerende fag. Det er kort sagt et strukturelt problem, der ikke kan løses af den enkelte kvinde eller mand.

Hun måtte også konstatere, at der ikke er en hurtig eller enkel løsning på problemet:

– Derfor har vi sammen med Sundhedskartellet, Dansk Socialrådgiverforening og BUPL fremlagt en 2020-plan for arbejdet hen mod ligeløn. Det er en plan, der indbefatter alle parter på arbejdsmarkedet og på Christiansborg. Den anerkender, at der skal lægges stærkt pres på politikerne i Folketinget, hvis løngabet mellem kønnene skal lukkes.

– Målet for 2020-planen er klart: At det i 2020 har lige så stor værdi at arbejde med mennesker som at uddanne sig til at arbejde med teknik, sagde Kirsten Nissen.

Dog bliver der ved OK-11 ikke stillet et generelt ligelønskrav fra KTO. Men organisationerne i KTO har anerkendt, at problemerne er specielt store for fag med mellemlange videregående uddannelser.

– Derfor har de denne gang accepteret en skævdeling til fordel for det socialpædagogiske og pædagogiske område som en vej til at afhjælpe problemet. ■

Trods alle disse års samfundsmæssige bevidsthed om spørgsmålet, er vi stadig milevidt fra ligeløn

KONGRES 2010 / BERETningsDEBAT

Og så debatterede de...

Der blev langet ud efter kommunerne og lagt vægt på det faglige fællesskab, da de delegerede debatterede formandens mundtlige beretning

Af Kurt Ladefoged og Jens Nielsen, redaktionen@sl.dk
Foto: Nils Lund Pedersen

De kommunale besparelser – og det debat-klima, de foregår i. Det var de altoverskygende temaer, da de delegerede på Socialpædagogernes kongres i Nyborg debatterede formandens beretning. Der blev tordnet mod kommunerne, de kommunale politikeres manglende ansvarlighed og mod den tone, debat-

ten foregår i. Og så lagde de delegerede vægt på 'modgiften' – det faglige, socialpædagogiske fællesskab.

– Vi er en stærk medlemsgruppe, som nu i 2010 er presset i et smuldrende velfærdssamfund, hvor alle kommuner opfinder nye dybe tallerkener og tiltag, der skaber forandringer, som afspejler den enkelte kommunes etik og økonomi. Væk er kvaliteten, specialiseringen og udviklingen, sagde således Hanne Ellegaard, formand for Kreds Lillebælt.

– I kommunerne er det nu god politik at afvikle, fordi kommunalreformen og den borgerlige regering efterlod et Danmark, hvor enhver svarer sit, hvor kollektiv tænkning og samarbejde på tværs af kommunerne er blevet for bureaukratisk, dyrt og uøkonomisk.

– Altså er vi tilbage ved den jyske husmandskaffe, som kan tyndes igen og igen, konstaterede hun.

Faglig sekretær og næstformandskandidat Pernille Christoffersen, Midtjylland, undrede sig over, hvad der blev af de kommunale løfter om udvikling:

– Da kommunerne overtog store dele af det socialpædagogiske område, var det med løftet om, at de ville udvikle området til gavn for alle de borgere, der har brug for en særlig socialpædagogisk støtte. Den periode er ovre nu. De bekymringer, som vi havde og i stor stil gav udtryk for op til kommunalreformen, ser i flere tilfælde ud til at være i fuld gang med at blive til virkelighed, sagde hun.

– Vi oplever, at kommunerne er styret af økonomi frem for faglige hensyn, og at den enkeltes ret til hjælp efter serviceloven bliver tilsidesat. De faglige specialer er i fare for at forsvinde i takt med, at kommunerne lukker døgninstitutioner for børn og unge og hjemtager mennesker med handicap til egne tilbud, der skal kunne det hele, fastslog Pernille Christoffersen.

Politisk ansvar

Kredsformand i Kreds Sydjylland, Michael Madsen, supplerede med et lokalt eksempel:

– I vores lokale andedam har den økonomiske prioritering fået en ekstra dimension lagt til. Nemlig i kraft af lokalpolitikernes beslutning om at holde hinanden fast på generelle taksned sættelser på henholdsvis to og tre procent i de næste to år. Meget tyder på, at hele spillet med at indgå årlige rammeaftaler på området er ved at være passé. I stedet ser vi, at kommunerne finder sammen i en enighed om at holde hinanden fast på at nedsætte taksterne i deres indbyrdes spil om at købe og sælge pladser til hinanden, fortalte han.

– Sådanne tiltag kan være svære at forklare den brede befolkning. Men resultatet på bundlinjen er

det samme: Der er færre ressourcer til brugerne, og på personalesiden koster det i form af afskedigelser af medarbejdere, sagde Michael Madsen.

Og en anden delegeret fra hans kreds, Viggo Spangsbjerg Christensen, gav endnu et eksempel:

– I Sønderborg Kommune, hvor jeg kommer fra, er det gået hårdt ud over børne- og ungeområdet. Først fyrede man to tredjedele af personalet – og så begyndte man at spekulere på, hvad man skulle gøre ved børnene. Socialministeren talte tidligere i dag om, at kommunerne skal overholde loven – det kunne de nok have brug for at høre om hjemme i min kommune, sagde han.

Og Verne Pedersen fra Østjylland betonedede det ansvar, der påhviler den enkelte socialpædagog for at skabe opmærksomhed om, hvad der foregår på den politiske front:

– Vores fællesskab og vi som faglig organisation skal nu kæmpe for vores socialpædagogiske arbejdsområde hver eneste dag. Og skal kæmpe med kommunerne hver dag. Og vi skal kæmpe om en overenskomst, hvor vi måske ikke kan sikre reallønnen. Der er rigtig mange udfordringer. Derfor er det vigtigt, at vi bevarer fokus: Vi skal have en ny regering og en anden politik. Bare vi havde et valg nu. Det kan ikke gå stærkt nok. Og vi har alle en pligt til at tale politik – ikke kun med kolleger på arbejdspladsen – men også med venner og familie, sagde hun.

Tal ordentligt

Men én ting er besparelserne – noget andet er den tone, debatten om det specialiserede område foregår i – en tone, hvor gøgeunger og kannibaler er blevet synonyme med borgere med særlige behov. Og her kvitterede flere delegerede for det fokus, beretningen havde haft på netop det:

– Det er godt og nødvendigt med fokus på retorikken – for den er møgbeskidt, konstaterede kredsformand Peter Skov Kristensen, Nordjylland.

Og han berettede om, hvordan han selv havde konfronteret en kommunalpolitiker med holdbarheden i retorikken.

– Da KL havde socialt topmøde i Aalborg, snakkede de meget om alle de dyre enkeltmandsprojekter, der drænedes kommunernes økonomi. Og der var også en politiker, der snakkede om ‘alle de enkeltmandssager’ i hans egen kommune.

ude på seminarierne, hvor undervisningen er meget sporadisk mange steder. Jeg ved godt, at Socialpædagogerne gerne vil have deres egen grunduddannelse. Men jeg synes også, at vi skal se på kvaliteten af den, der er nu, sagde Kasper Madsen fra PLS.

Og faglig sekretær hos de studerende, Peter Bruun Christensen, takkede i sit indlæg for den

Vi arbejder ikke med gøgeunger eller kannibaler. Vi skal insistere på, at man skal tale ordentlig om disse borgere

Peter Sandkvist, formand, Kreds Midt- og Vestjylland

Men da jeg så spurgte ham, hvor mange de havde, vidste han det ikke rigtigt – og så kan man jo nemt snakke, sagde Peter Skov Kristensen.

Hans formandskollega fra Kreds Midt- og Vestjylland, Peter Sandkvist, var også en af dem, der sagde fra:

– Hvis den retorik accepteres, skaber det grobund for beslutninger om nedskæringer og forringelser over for de mennesker, der virkelig har behov. Vi arbejder ikke med gøgeunger eller kannibaler. Vi skal insistere på, at man skal tale ordentlig om disse borgere, sagde Peter Sandkvist – hvis kreds har fået fremstillet t-shirts med en tekst, der opfordrer til netop dette: ‘Tal ordentligt om samfundets udsatte’, står der på dem.

PLS på ny kurs

Som vanligt var de studerende fra PLS flittige gæster på talerstolen, og ikke overraskende var der fokus på uddannelserne.

– Jeg savner i beretningen lidt om uddannelsesdanmark lige nu, hvor der skæres alle steder. Det oplever vi også på pædagoguddannelsen

støtte, Socialpædagogerne sammen med BUPL har ydet de studerendes organisation i en krisetid:

– For halvandet år siden var PLS teknisk insolvent og en organisation i frit fald. I den situation havde vi kun to sikkerhedsnet: BUPL og Socialpædagogerne. Og de sørgede for, at der kom nye boller på suppen. Vi har arbejdet tæt sammen om at få sat mål på vores opgave. Vi har erkendt, at vi godt kan lære noget af Socialpædagogerne – selv om vi ikke er meget for at indrømme det, sagde han med et smil.

– Vi har afskaffet pamperiet og lært, at det er medlemmernes penge, vi forvalter. Og at vi ikke bare kunne leve i vores egen verden og bare gå til de møder, vi havde lyst til, uden hensyn til, om det var i medlemmernes interesse. Og vi lærte, at vi skulle ud og blande os med medlemmerne. Resultatet er, at vi nu igen har medlemsfremgang og overskud på driften, sagde Peter Bruun Christensen og afgav på PLS’ vegne løfte om at styrke tilstedeværelsen ude på uddannelsesstederne og at kunne møde frem på næste kongres med endnu bedre organisering og større medlemstal. ■

Vores produkt er vores faglighed

En messe for fire værdier

'Kongressen er på messe om arbejdsglæde'. Sådan stod der på kongreshjemmesiden i et par timer på førstedagen af Socialpædagogernes kongres. De delegerede var nemlig blevet delt op i fire grupper og sendt på inspirationsmesse for at møde de 28 arbejdspladser, der havde deltaget i forbundets Projekt Arbejdsglæde, Indflydelse og Synlighed, præsenterer sig for kongressen.

Projektet blev søsat på kongressen i 2008, og de 28 arbejdspladser afrapporterede deres projekter i sommer, hvorefter en kreds af eksperter konsulenter, filosofistuderende og projektarbejdsgruppen har lavet en samlet evaluering og 'udvundet' fire kerneværdier: anerkendelse, åbenhed, faglighed og engagement.

Disse fire værdier er ryggraden i det værdipolitiske dokument, 'Det gode arbejde', som blev præsenteret umiddelbart efter messen, og som blev politisk behandlet den efterfølgende dag.

Faglighed er medarbejdernes kapital, når der skal sælges pladser til kommunerne, mener socialpædagog og tillidsrepræsentant Jan Leth Nielsen

Af Lone Marie Pedersen, lmp@sl.dk

Foto: Nils Lund Pedersen

Tre glas står ved siden af hinanden, og ved arbejdstids ophør lægger man en rød kugle i det ene glas, hvis det har været en øv-dag, gul kugle i det andet glas, hvis det har været en almindelig dag og grøn kugle for en god dag.

Sådan gør de på Tjørringhus, der er en døgninstitution i Herning Kommune og et af de 28 projekter, som igennem et år med støtte fra Socialpædagogerne har sat fokus på arbejdsglæde, indflydelse og synlighed. På Tjørringhus har kuglelegen betydet, at humøret og arbejdsglæden er steget mærkbart.

Den erfaring kan socialpædagog Jan Leth Nielsen nikke genkendende til, da Tjørringhus sammen med de øvrige projekter fremlægger deres erfaringer på en messe for de kongresdelegerede.

På hans egen arbejdsplads, Mellerup Skolehjem uden for Randers, har de i mange år brugt en halv time fredag eftermiddag på, at hver medarbejder nævner tre positive ting fra den forgangne uge. Det kan for eksempel være en sjov oplevelse med et af børnene, at et barn har rykket sig fagligt eller en god oplevelse med støtte fra en kollega.

– Den halve time betyder, at vi møder meget glade på arbejdet om mandagen, siger Jan Leth Nielsen.

Turen gennem messen, hvor det bliver vist, hvordan der er arbejdet konkret med anerkendelse, faglighed, åbenhed og engagement bliver for Jan en vandring gennem hans egen hverdag.

– Det er en kanonoplevelse. Jeg kommer her og bliver inspireret af og oplivet ved at høre om andres socialpædagogiske hverdag, siger han.

Adel forpligter

Det er første gang, Jan er med på kongres, og han er trods sine 51 år en relativ ung socialpædagog: Han er både tiltrukket af det faglige indhold og

af det fagpolitiske, som kongressen byder på. For sådan er hans hverdag også skruet sammen.

Jan er uddannet smed på en maskinfabrik i Randers og var tillidsrepræsentant for sine kollegaer. Sådan som hans far, hans bedstefar, brødre, onkler, fætre, ja alle i hans familie, er eller har været. Det ligger i blodet: Tillidsrepræsentant for den traditionelle arbejderklasse.

Da han var smed brugte han meget af sin fritid på at arbejde med unge enten på idrætspladsen eller i den lokale ungdomsklub. Altid har han beskæftiget sig med unge og allerhelst de lidt udsatte.

– De skæve eksistenser hænger på mig på en eller anden måde, siger han.

Det var derfor også nærliggende at gøre sin hobby til sin levevej. Og med hustruens opbakning – det skulle der til, da det blandt andet betød virkelig smalhans – gik han i gang med en pædagoguddannelse på merit. De første to semestre på fuld tid, mens han samtidig arbejdede fuldtid på en døgninstitution. Og om morgenen delte han og resten af familien aviser ud. Det var nødvendigt for at klare terminerne.

Jan nåede sit mål i 2000, 41 år gammel, og glad var han, hustruen og familiens tre børn.

Skal sælge faglighed

Jan Leth Nielsen arbejder som lærer på Mellerup Skolehjem og er desuden også tillidsrepræsentant for omkring 150 kollegaer, heraf er 23 lærere og resten socialpædagoger, og de er alle organiseret i Socialpædagogerne.

Lærerne ønsker det anderledes. De ville gerne være med i Danmarks Lærerforening, men indadtil i det daglige arbejde giver det ikke problemer, fortæller Jan.

Her er alle fokuseret på faglighed. Det samme er deres arbejdsgiver, Region Midtjylland, der har sat mange penge af til efter- og videreuddannelse ud fra den erkendelse, at det er medarbejdernes kapital, når der skal sælges pladser til kommunerne, fortæller Jan Leth Nielsen.

Faglighed er også i centrum på messen. For uden faglighed, ingen anerkendelse, ingen åbenhed, intet engagement. Det er Jans erfaring.

Og fagligheden bliver ikke mindst vigtig i den kommende tid, hvor Mellerup Behandlingshjem

Vores produkt – det vi sælger – er vores faglighed, så det må vi ikke forringe

Jan Leth Nielsen, tillidsrepræsentant, Mellerup Skolehjem

står over for voldsomme besparelser, fordi kommunerne er holdt op med at anbringe børnene.

– Vi skal bruge hele klaviaturet over for politikerne i den kommende periode. Vi skal turde være åbne over for kommunerne om vores faglighed. Vi har en salgsopgave over for kommunerne for at gøre opmærksom på vores faglighed, siger Jan.

Må ikke sælge ud af kronjuvelerne

Jan er nået igennem alle messens forskellige boder, har indsamlet masser af materiale og er nået frem til, at der ikke mindst på arbejdsmiljøområdet er noget at tage med hjem. Børnene, som bliver anbragt i dag, er ældre og har mere massive problemstillinger end tidligere, og det kræver stor faglighed, åbenhed og anerkendelse af egne og andres faglige grænser at dæmme op for et belastende arbejdsmiljø med både fysisk og psykisk vold.

Midt i det skal de også finde besparelser, fordi kommunerne ikke bruger pladserne mere, så det lokale MED-udvalg er blevet bedt om at pege

på, hvor der kan findes nogle penge. Og der skal findes så mange, at det ikke batter noget at skære ned på kaffen og toiletpapiret.

Medarbejderne har peget på, at man kunne tage de forholdsvis mange penge, der er sat af til efter- og videreuddannelse af personalet. Hvis man brugte de penge, så behøver man måske ikke fyre medarbejdere.

Men stop. Det går ikke, mener Jan, og det skal han som TR overbevise sine kollegaer om.

– Vores produkt – det vi sælger – er vores faglighed, så det må vi ikke forringe. Tværtimod skal vi fortsætte med at udvikle den, så den er høj og konkurrencedygtig, siger Jan Leth Nielsen.

Her står de nu. Jan tror, de kan finde pengene ved at ændre i stillingerne, og samtidig bevare fagligheden og sikre arbejdsmiljøet. Men let bliver det ikke.

– Vi skal huske at være åbne og nurse hinanden. Faglighed er også at erkende, at der er noget, vi ikke er så gode til, og som vi skal have hjælp til. ■

Arbejdsglæde opstår der, hvor mennesker rykker

Ny viden kan omsættes til praksis. Socialpædagogen Betina Skovby tager erfaringer med sig hjem, som kan bruges direkte i hendes eget arbejde

Af Malene Kløve Dreyer, mad@sl.dk
Foto: Nils Lund Pedersen

Det er lige sådan vi skal gøre derhjemme, udbryder Betina efter præsentationen af projektet GAB, hvor Familiehuset i Albertslund viser, hvad de har fået ud af at gå sammen med de to søsterhuse i Glostrup og Brøndby i et netværk.

Betina Skovby er tillidsrepræsentant på Skovdiget – et botilbud for voksne med autisme, og drager en direkte parallel til sit eget arbejdsliv.

– Vi er tre mindre botilbud i kommunen, som arbejder med nøjagtig samme brugergruppe og har de samme udfordringer. Vores beboere er så småt ved at blive ældre, og det stiller nye krav til os og til den måde, vi møder dem på. Hvad gør vi, når de bliver gamle? Skal vi lave et Olde-kolle, spørger Betina smilende og fortsætter:

– Vi har en fælles aldersproblematik på de tre botilbud og det er super oplagt at snakke sammen. Vi er et lille sted med kun otte fuldtidsansatte, så vi er nødt til at lære af hinanden og hente inspiration fra de andres erfaringer.

Tanken om at trække på naboernes erfaringer har ulmet et stykke tid, men nu står det lysende klart for Betina, hvor oplagt det er at sparre med de andre.

Sætter ord på fagligheden

Vi bevæger os videre rundt blandt messestandene som er udsmykket med balloner, kulørte figurer og levende lys. I hver stand står projektmedarbejdere i ivrig samtale med kongresdelegerede, som er messegæster i dagens anledning. Ved hjælp af collager, billeder, filmfremvisning og kreative for-

midlingsformer, som for eksempel et humørbarometer i kulørte bolsjer, viser projektarbejdspladserne, hvad de har fået ud af deres arbejde.

Et af projekterne handler om fortællinger. Betina lytter opmærksomt til historien om Viggo. En fortælling fra virkeligheden i socialpsykiatrien i Varde kommune. En historie om en skæbne i en skurvogn, og om en bestilling på seks øl fra Brugsen. En historie om at møde et menneske der, hvor han er.

– Det er en rigtig god måde at indfange vores faglighed på, siger Betina og kommer i tanke om en lignende historie fra sin egen verden, som indfanger glæden ved arbejdet.

– Jeg har en beboer som altid har nægtet at deltage i at udarbejde handleplanen. År efter år har han blankt afvist det. Nu kalder vi det ikke handleplan længere, men i stedet 'min plan'. Jeg besluttede mig for at forsøge at gribe det anderledes an. Så min beboer og jeg satte os simpelthen over en kop kaffe et par aftener og talte det igennem. Han kom med sin ærlige mening og fik luft for noget af det, han var utilfreds med. Det var en ligeværdig samtale, og han tog efterhånden ejerskab for sin plan. Og så lykkedes det simpelthen. Vi fik udfyldt planen, og han deltog i selve mødet, fortæller Betina og pointerer, at det er sådanne historier, hun samler på.

– Vi kender dem alle sammen. Det er den slags historier, der viser, at man kan gøre en forskel. Det er de her historier, der får engagementet frem i mig.

I jagten på at sætte jordnære ord på begrebet arbejdsglæde, nærmer Betina sig en definition. I hendes optik er arbejdsglæde først og fremmest ensbetydende med, at det pædagogiske arbejde lykkes og beboerne rykker sig.

– Arbejdsglæde for mig er de dage, hvor man går hjem og tænker: 'Det var godt i dag'. Når det lykkes for en af vores beboere. Når vi har haft en god kontakt. Det handler om beboerens glæde. Glæden kommer ved den praktiske virkelighed. Det er dér, man bli'r høj, siger Betina Skovby. ■

KONGRES 2010 / SOCIALPOLITIK

Dialog med erkendelser

Det er på tide at besinde sig og finde sammen i et nyt samarbejde på dele af det specialiserede sociale område, lød det fra en kommunal- og en regionalpolitiker

---

Af Jens Nielsen, jni@sl.dk
Foto: Nils Lund Pedersen

Nej, vi er nok ikke gode nok til anerkende medarbejdernes indsats og faglighed. Jo, der er gået købmandskab i den i forhold til det specialiserede sociale område. Nej, den nuværende finansieringsmodel duer ikke. Og ja, det er vist på tide at finde sammen om i et samarbejde om nye indsatser på tværs af kommunerne.

Der kom en del erkendelser på bordet, da en regionalpolitiker og en kommunalpolitiker på

Socialpædagogernes kongres blev konfronteret med dels erfaringerne fra forbundets projekt om arbejdsglæde, indflydelse og synlighed, dels en spørgeskemaundersøgelse blandt de delegerede og dels med en række videofilmene og rimeligt skarpe spørgsmål fra de delegerede.

Bent Hansen (S), formand for Danske Regioner og Region Midtjylland, og Henrik Holmer (S), borgmester i Vordingborg og formand for KKR Sjælland, blev bedt om at give deres bud på, hvordan faglig udvikling kan lade sig gøre i en tid, hvor der spares overalt i det kommunale og regionale landskab.

Og ordstyreren Esben Højlund fra konsulentfirmaet Advice stillede de to politikere et provokerende spørgsmål med udgangspunkt i de indlæg, de delegerede var kommet med i de videofilmene spørgsmål:

– Står økonomien over Serviceloven, eller er det at stille det for skarpt, spurgte han.

– Det er godt at få det stillet skarpt op. Vi prøver selvfølgelig at følge loven, men det er også sådan,

Det er godt at få det stillet skarpt op. Vi prøver selvfølgelig at følge loven, men det er også sådan, at der i lovgivningen er en række incitamer, der handler om økonomi mere end om mennesker

Henrik Holmer (S), borgmester i Vordingborg og formand for KKR Sjælland

at der i lovgivningen er en række incitamer, der handler om økonomi mere end om mennesker, sagde Henrik Holmer.

Bent Hansen udtrykte på sin side skuffelse over 'den kreativitet, visse kommuner udviser', når det handler om økonomien på det sociale område.

– Og så bliver jeg nødt til at spørge: Hvilke nye faglige udviklinger er der sat i gang i kommunerne i de sidste fire år? Ingen! Det er kommet til at handle om dag til dag-løsninger, og det er dyrt, og det er ikke fagligt forsvarligt, sagde regionsformanden.

Begge var de enige om, at BUM-modellen ikke er egnet som finansieringsmodel på det specialiserede område.

– Vi har markedsgjort individet, den enkelte. 'Hvad koster det', tænker vi. Det er derfor, vi taler, som vi gør, om jeres område. Hvis det var fællesskabet, så ville vi tale om de overordnede mål. Men sådan som det er nu... det er lige før, det er menneskehandel, sagde Henrik Holmer.

Fagligheder risikere at gå tabt

De to politikere var uenige om mange ting, som for eksempel årsagen til de øgede udgifter til det specialiserede område – men enige om, at en ny regering ville kunne gøre en forskel, når det handler om tilgangen til det specialiserede sociale område. Og de var enige om, at det nu er på tide at gøre op med noget af den sønderdeling af indsatsen, som fulgte efter kommunalreformen.

– Jeg tror, vi er inde i den fase, hvor vi bliver nødt til at se på, hvad vi kan samarbejde om i lidt mere faste rammer, sagde Henrik Holmer – og nævnte et eksempel fra hjemegnen, hvor et afvænningsstilbud har måttet lukke, fordi kommunerne af økonomiske grunde ikke brugte det længere, men oprettede billigere tilbud hos sig selv.

– Der er gået marked i den, og i kommunerne tænker vi alt for meget i egne tilbud. Spørgsmålet er nu, hvordan vi får gearet købmændene til at agere sådan så fagligheden ikke lider overlast, sagde Henrik Holmer og Bent Hansen var enig:

– Det går ikke med ren økonomi og købsmandskab. Her er der nogle fagligheder, der er så tunge, at de ikke må gå tabt. Men hvis ikke vi får vendt udviklingen, er de væk om få år, sagde regionsformanden.

Både Bent Hansen og Henrik Holmer sagde ja, da ordstyreren spurgte, om de så begge var med på, at det nu handler om at tage fagområde for fagområde og se, hvor opgaveløsningen ligger bedst – og at det kommer til at betyde, at nogle af de opgaver, kommunerne for eksempel tog til sig i forbindelse med kommunalreformen, føres tilbage til regionerne eller lægges i nye overkommunale samarbejder.

– Og det er selvfølgelig afgørende, at gennemgangen af opgaveløsningerne sker ud fra rent faglige betragtninger: Hvordan får vi det bedste tilbud, sagde Bent Hansen.

Udvikling – hvordan?

En anden del af diskussionen kredsede om anerkendelse, og de to politikere erkendte, at der er plads til forbedringer:

– Det tror jeg ikke, vi er gode nok til. Det går alt for meget op i økonomi. Men vi bliver nødt til at erkende, at det er kun er ved at løfte fagligheden og anerkende indsatsen, at vi kan gøre det attraktivt at arbejde på det her område. Og det er noget vi må gøre i fællesskab som forvaltninger og faglige organisationer, sagde Bent Hansen.

Spørgeskema-undersøgelsen blandt de delegerede viste blandt andet, at mens der er stor iver efter faglig udvikling, så oplever tre ud af fire, at det kniber med opbakningen til udviklingsarbejdet fra de kommunale og regionale arbejdsgivere.

– Jeg tror, at tallene afspejler, at der mangler penge til efteruddannelse. Det føles selvfølgelig som manglende opbakning. Men jeg tror altså også, at der trods alt er mange muligheder for at arbejde med udvikling via kollegial sparring og andre ting, der ikke er så ressourcekrævende, sagde Henrik Holmer, der pegede på et af arbejdsplads-projekterne, GAB-projektet fra Familiehuset i Albertslund, som 'et skoleeksempel'.

Bent Hansen sagde, at tallene som han så dem var udtryk for en oplevet modsætning:

– Jeg tror, det er udtryk for, hvordan hverdagen opleves ude på institutionerne. Der er simpelthen et sammenstød mellem det, der kommer udefra i form af politisk vedtagne besparelser og så et højt fagligt ambitionsniveau. Det glædelige er, at det ikke er lykkedes at slå ambitionerne ihjel. Sker det en dag, er vi meget ilde stedte. ■

Overenskomstkrav i krisens skygge

Socialpædagogernes specielle krav til de kommende overenskomstforhandlinger afspejler den aktuelle situation, at der kun er få penge til rådighed til forbedringer

Af Kurt Ladefoged, kl@sl.dk
Foto: Nils Lund Pedersen

Socialpædagogernes kongres vedtog onsdag enstemmigt de specielle krav, forbundet vil stille til sine egne overenskomster med kommuner og regioner ved de forestående forhandlinger om OK 2011.

Ved sin fremlæggelse af kravene ridsede forbunds næstformand Benny Andersen den økonomiske situation op, som kravene skal forhandles under, og som er fundamentalt forskellig fra situationen i 2008, hvor de offentligt ansatte fik historisk store lønstigninger. Men der kom altså lige en krise i vejen.

– Det forslag som hovedbestyrelsen indstiller til vedtagelse afspejler den aktuelle situation, men selvfølgelig også de krav, som medlemmerne har prioriteret. Når der skal indgås forlig inden for en snæver ramme, så handler det om på en kreativ måde at få mest muligt ud af kronerne. Og at se på krav, som ikke nødvendigvis koster noget, sagde Benny Andersen.

I sine bemærkninger til lønkravene nævnte Benny Andersen krav om indførelse af et specialniveaue.

– Det vil være en fornuftig mulighed for at give socialpædagoger, der ikke er ledere en advancementsmulighed. Samtidig efterspørger mange

kommuner mulighed for at ansætte ikke-ledere på et højt fagligt niveau.

Tilbagefaldsmidler er vores

Om de øvrige lønkrav sagde Benny Andersen, at vi jo endnu ikke ved, hvor mange penge, der bliver til organisationsforhandlingerne.

– Derfor kan vi ikke præcisere kravene nærmere lige nu.

Hvad angår lokal løndannelse, vil Socialpædagogerne stille krav om, at der bliver en årlig opgørelse af de såkaldte tilbagefaldsmidler. Det er de penge, der bliver frigivet, når en medarbejder med høj anciennitet forlader arbejdspladsen og bliver erstattet af en ansat med lavere anciennitet.

De midler har forbundet 'betalt for' én gang, og derfor bør de naturligvis tilfalde de øvrige medarbejdere, lyder argumentet. Kommunerne putter dem imidlertid ofte i egen lomme.

– Med en årlig opgørelse af tilbagefaldsmidlerne bliver det synliggjort, hvor mange penge, der at forhandle om. Ikke mindst i en situation, hvor der måske ikke bliver afsat midler til forlodsfinansiering er det et vigtigt krav, sagde Benny Andersen.

Han nævnte videre, at arbejdstid også kan gå hen og blive et meget centralt tema ved overenskomstforhandlingerne – ikke mindst fordi arbejdsgiverne har stillet krav om, at arbejdstiden i højere grad skal aftales lokalt, og at de centrale regler skal underkastes eftersyn.

– Vi har i mange år arbejdet med decentrale arbejdstidsaftaler og går ind for, at der indgås decentrale arbejdstidsaftaler. Men vi holder samtidig fast i, at der skal være en central arbejdstidsaftale at falde tilbage på.

– Vi vil også godt se på, om de kan forenkles. Men vi er ikke indstillet på forringelser. Vi har

allerede et arbejdstidsprojekt i gang med KL. Og det vil indgå i forhandlingerne. Desuden vil vi selv stille en række krav til forbedringer.

Af øvrige krav opridsede Benny Andersen:

- Seniordage til værkstedsassistenter.
- Forbedringer af de studerendes vilkår i forbindelse med den lønnede praktik.
- Overenskomst for de familieplejere, der ansættes i kommunerne.

Husk lige tandbørsten

Benny Andersen sagde til slut, at Socialpædagerne selvfølgelig går efter et forlig. Selv om rammerne er snævre, vil vi gøre alt for at få et overens-

komstresultat i hus, som også medlemmerne på et tidspunkt vil stemme ja til.

– Sidste gang var en del af forhandlingstaktikken den, at folk truede med at forlade bordene. Læren må være, at hvis man skal true med at gå, så skal man gå i samlet flok. Denne gang tror jeg, forhandlingstaktikken skal være, at vi truer med at blive siddende ved bordet! Og vi tager både sovepose og tandbørster med, fastslog Benny Andersen.

Der var stillet enkelte ændringsforslag til hovedbestyrelsens indstilling, men de blev alle trukket inden afstemningen. ■

Kravene til OK11 kan ses på www.sl.dk/ok2011

Socialpædagoger gør en forskel

Socialministeren roser socialpædagogerne for at bekymre sig om kommunernes økonomi

Af Lone Marie Pedersen, lmp@sl.dk
Foto: Nils Lund Pedersen

Det var en veloplagt socialminister, der mødte frem på Socialpædagogernes kongres. Hun medbragte en stor portion ros for det gode arbejde, Socialpædagogerne gør for at dokumentere, at det socialpædagogiske arbejde kan betaler sig.

Socialminister Benedikte Kiær (K) er enig med socialpædagogerne.

– For det første er jeg ikke i tvivl om, at den indsats, som socialpædagoger udfører på hele det sociale område er med til at gøre en forskel, sagde hun. Socialpædagogik betaler sig over for

de mennesker, som har behovet, og som mærker indsatsen på egen krop. Det er helt afgørende, og grunden til, at vi har et veludviklet socialt system, sagde socialministeren.

Men også af rent økonomiske grunde betaler socialpædagogik sig, er Benedikte Kiær helt overbevist om. På sine mange rejser rundt i landet kan socialministeren gang på gang konstatere, at en socialpædagogisk indsats nytter. Hun har set, hvordan unge mennesker, der var anbragt på et opholdssted, er blomstret op. Mange af dem var i gang med en uddannelse.

– Socialpædagogerne havde efteruddannet sig og specialiseret sig i at håndtere netop den her gruppe af unge. Det gjorde forskellen mellem optur og nedtur. Måske endda mellem liv og død, sagde socialminister Benedikte Kiær.

Et godt benarbejde

Socialministeren læste mellem linjerne på kongrestitlen 'Socialpædagogik betaler sig', at man

Vi kommer ikke tættere på gode løsninger ved at tale om 'gøgeunger'. Vi bliver nødt til at satse på en god tone i debatten. Men vi skal også tænke nyt, for den eksplosive stigning i udgifterne kan ikke blive ved

også tænke på den økonomisk betrængte situation, som kommunerne står i.

– Jeg vil gerne rose jer for, at I bekymrer jer om kommunernes økonomi. Det viser jeres engagement. Og I bidrager til en væsentlig debat om, hvor vi er på vej hen med vores velfærdssamfund, sagde Benedikte Kiær.

Ministeren efterlyste en saglig og lødig debat. Og stort bifald fra salen fik hun, da hun med adresse til det andet regeringsparti sagde:

– Vi kommer ikke tættere på gode løsninger ved at tale om 'gøgeunger'. Vi bliver nødt til at satse på

en god tone i debatten. Men vi skal også tænke nyt, for den eksplosive stigning i udgifterne kan ikke blive ved.

I nytækningen har socialpædagoger en stor plads at udfylde, blandt andet ved at kunne dokumentere, at det arbejde kan betale sig. Socialpædagoger gør ifølge ministeren allerede et stort arbejde med at dokumentere indsatsen.

– Fortsæt de gode takter. Dokumentér resultaterne af jeres gode arbejde, så I kan påvise at det er sandt, at socialpædagogik betaler sig, sagde socialminister Benedikte Kiær. ■

KONGRES 2010 / LO-FORMANDEN

LO vil gøre op med 'noget for noget'

LO er parat til at tage ansvar for fremtidens udfordringer – arbejdsløsheden skal bekæmpes med investeringer, sagde LO-formand Harald Børsting

Af Malene Kløve Dreyer, mad@sl.dk

Foto: Nils Lund Pedersen

Regeringens 'noget for noget'-motto har spillet fallit. Fagbevægelsen har et andet motto: Vi vil gerne gøre 'noget for nogen'. Sådan sagde LO-formand Harald Børsting, der var gæstetaler på Socialpædagogernes kongres i Nyborg.

– Der er nogen, som mener, at der burde være mindre stat og mere marked. Der er dem, der mener at et liberalistisk samfund er det eneste svar på den globale udvikling. Til dem kan jeg blot sige: I tager så gruelig fejl! Uden en stærk offentlig sektor kunne de private virksomheder ikke producere og det danske velfærdssamfund ikke eksistere, sagde Harald Børsting.

LO-formanden advarede om ikke at glemme, hvem der løfter helt centrale opgaver i samfundet:

Det er den offentlige sektor, der sikrer adgang til sundhedsvæsenet, uddanner fremtidens arbejdskraft og tager sig kærligt af de mennesker som har svært ved at begå sig i det danske samfund.

Om regeringens nulvækst-beslutning sagde Børsting, at den lægger pres på den offentlige sektor, og det betyder fyringer og færre hænder

til kernevelfærd med det resultat at børnene, de ældre og de socialt udsatte og handicappede betaler prisen.

De svageste skal ikke betale

Harald Børsting mente, at tiden er inde til et regeringsskifte efter 10 år med de borgerlige ved roret. LO vil kæmpe for at styrke velfærdssamfundet, og Børsting sagde, at vejen ud af krisen går gennem arbejde og investeringer frem for spare- og fyringsvejen. Derfor samarbejder LO med Socialdemokraterne og SF om forslaget Fair Løsning, som et bud på, hvordan Danmarks fremtid sikres:

– Jeg tror fuldt og fast på, at vi skal arbejde os ud af problemerne. Vi vil skaffe de 15 milliarder kroner i en trepartsaftale. Vi bakker op om løsninger, hvor vi arbejder os ud af krisen og hvor regningen ikke tørres af på de svageste grupper. Lønmodtagerne skal ikke arbejde ekstra for at finansiere skattelettelser til de rigeste.

En levende debat mellem medlemmer og diskussion på arbejdspladserne er noget af det, der skal til, med de udfordringer, vi står overfor i dag, sagde Børsting. Med den storstilede kampagne 'Tag Danmark alvorligt' vil LO inddrage medlemmerne og få dem til at tage stilling til de problemer, de oplever i hverdagen.

– Vi ønsker at få en diskussion af de store økonomiske planer og vi ønsker at diskutere, hvad vi i fagbevægelsen kan gøre for at medvirke til at løse de store udfordringer, sagde Harald Børsting. ■

KONGRES 2010 / SOCIALPÆDAGOGERNES PRIS

Etikspil fik Socialpædagogernes pris

Dilemma-spillet Inklusia er en modvægt til tidens forråede tone overfor handicappede. Det mener Socialpædagogernes næstformand, Marie Sonne, der overrakte Socialpædagogernes pris til iværksætterne bag spillet

Af Maria Rørbæk, mrk@sl.dk
Foto: Nils Lund Pedersen

Som led i arbejdet med inklusion i det omgivende samfund har botilbuddet, hvor du arbejder, åbnet en café for botilbuddets beboere og borgere i den nærtliggende landsby. En af de flittige café-gæster, beboeren Martin, stikker hånden ned i buksebagen, når han er i godt humør – og flere andre gæster har givet udtryk for, at det generer dem.

Hvordan bør situationen håndteres?

Sådan lyder i kort form ét af de etiske dilemmaer, der bliver præsenteret i brætspillet Inklusia,

som netop har vundet Socialpædagogernes pris (se hele dilemmaet på bagsiden af dette blad).

Inklusia er udviklet af en gruppe pædagoger og akademikere, og på Socialpædagogernes kongres 2010 modtog de både hæder og en kontant påskønnelse på 30.000 kroner.

Ingen vindere

Socialpædagogernes næstformand, Marie Sonne, sagde ved prisoverrækkelsen:

– Inklusia er et produkt, som gør det muligt for socialpædagoger at afprøve egne holdninger, værdier og handlinger i forhold til deres socialpædagogiske praksis. Det er et produkt, som formidler socialpædagogernes etik og værdier på en fagligt udfordrende og meget underholdende måde.

Rent fysisk er Inklusia et brætspil med en spilleplade, som man for eksempel også kender det fra Trivial Pursuit eller LUDO, men i modsætning til andre spil, kan det ikke vindes. Formålet er alene at reflektere: Hvilke værdier er på spil? Hvordan vil I håndtere dilemmaet? Og hvordan relaterer dilemmaet sig til jeres egen pædagogiske praksis?

– Der er ikke noget, der er rigtig eller forkert, siger pædagogisk konsulent Jørn Foss, der har været med til at udvikle spillet:

– Kernen i et dilemma er, at uanset hvad, man gør, kunne man også have gjort noget andet. Man må finde svaret i sin egen praksis.

Jørn Foss lægger vægt på, at spillet skal udfordre spilleren på deres etik og værdier, og at det skal udvikle deres kompetencer til at håndtere etiske dilemmaer.

Spil med kollegaer

– Ideen er, at man spiller sammen med sine kollegaer. Ved at sætte fokus på en historie, som er hentet uden for egen praksis, får man mulighed for at være mere analytisk og reflekterende end man kan være, når det drejer sig om ægte dilemmaer på arbejdspladsen, hvor man måske også er følelsesmæssigt involveret i egne beboere. På den måde er det meningen, at Inklusia skal være et frirum, siger han.

I sin tale pointerede Marie Sonne også, at Inklusia er en modvægt til tidens forræde tone overfor mennesker med handicap.

– Vi har allerede hørt hadefulde udfald mod handicappede i det offentlige rum. Det er et problem. Også fordi ord kan skabe, hvad de nævner. Det kalder på andre tilkendegivelser. Derfor er jeg rigtig glad for valget af dette års prismodtagere. De sætter en anden dagsorden. En dagsorden med etikken og fagligheden i højsædet. Det er prisværdigt.

Jørn Foss fortæller, at de 30.000 kroner skal bruges til at arbejde videre med spillet. For eksempel så det i en ændret version også kan bruges af socialpædagoger, der arbejder med misbrugere eller sindslidende. ■

Fakta om Inklusia

Inklusia-spillet er udviklet af blandt andre pædagogisk konsulent Jørn Foss og filosof Rehné Christensen i samarbejde med en række socialpædagoger på botilbud for mennesker med udviklingshæmning og eksperter i spiludvikling.

Det er Socialpædagogerne og BUPL's Udviklingsfond samt FOA's Pædagogiske Udviklingsfond, der har finansieret udviklingen. Socialpædagogerne har betalt for den fysiske produktion af spillet.

Spillet kan gratis downloades på inklusia.dk – det kan også købes med rigtig spilleplade og så videre for 520 kroner i Socialpædagogernes net-butik: www.sl.dk/netbutik

Spillet tager 45 minutter.

Diskuter dilemmaet på facebook

Hvordan bør situationen med Martins hånd i buksebagen håndteres?

Deltag i debatten på facebook / se hvordan på www.sl.dk/facebook

Spørg den udviklingshæmmede

Dorte Dige Ohrt, VASAC, Slagelse og Lene Jensen, Center Holbæk, Bo & Servicecenter

– Det er et svært dilemma, siger Lene Jensen, jeg er faktisk i tvivl!

– For mig ligger løsningen lige for, siger Dorte Dige Ohrt.

– Vi har lige set projektets præsentationsfilm, hvor vi hører socialpædagoger, som diskuterer, om det er okay eller ikke okay for en bruger at have sin hånd i bukserne i caféen. Pædagogerne diskuterer alle mulige løsninger, og til sidst spørger man den udviklingshæmmede, som svarer, at man sgu da ikke skal diskriminere; udviklingshæmmede borgere skal da følge samme regler som alle andre! Og det er jo netop så simpelt og ligger lige for – og det er jeg stor tilhænger af, siger Dorte Dige Ohrt og fortsætter:

– Hvis det var dig, der gjorde det samme, så ville vi da også sige til dig – kan du ikke lige tage hånden op af bukserne! Og det er jo det med, at vi skal lade være med at diskriminere.

– Ja, det er jo almindelig plig, men selvfølgelig vil man afpasse kommunikationen efter hvem man taler til, og netop der byde ind med vores faglighed, supplerer Lene, og Dorte slutter:

– Filmen, vi lige har set, viser netop den nemme løsning med at spørge den udviklingshæmmede selv, og det synes jeg altid er en fantastisk god ide, hvis det er muligt.

Nød til at ændre stil

Jens Christian Bjerring, Udby Behandlingshjem,
Middelfart Kommune

- Jeg har været ude for en lignende situation engang i mit arbejde. Men det var i beboerens eget hjem, og der er jo helt andre spilleregler til stede, som man må acceptere.
- Dilemmaet med Martin foregår i det offentlige rum. Så jeg ville tage en snak med ham om god opførsel. For jeg synes, man er nødt til at ændre hans opførsel – netop fordi det er et offentligt sted, og sådan et sted gælder der altså regler for god opførsel. Regler, som alle må kende og overholde. Og selvom det er beboernes egen cafe, så er det jo en cafe!
- Målet må være, at Martin på sigt kan komme i en offentlig cafe uden problemer. Og man kan sige, at det her er en slags prøvecafe, så jeg ville forsøge at ændre hans opførsel.

Det gør man derhjemme

Jette Hegelund Andersen, botilbud for udviklingshæmmede, Ålborg

- Jette Hegelund Andersen arbejder i et botilbud for udviklingshæmmede i Ålborg, og Martins situation er som taget ud af hendes egen hverdag.
- Botilbuddet ligger i et boligområde, hvor beboerne bruger nærmiljøet, hvor der blandt andet er banker, butikker, en svømmehal og cafe. Vi skal som medarbejdere hele tiden overveje, hvor meget vi skal vejlede dem i respekt for deres selvstændighed, og samtidig har vi også en forpligtigelse til at vejlede dem i, hvordan man agerer i det offentlige rum.
  - Martins adfærd passer ikke rigtig ind i den cafe, for det generer de andre gæster, at han stikker hånden ned i buksebagen. Hvis vi ikke gør noget som vejledere, kan det være, at Martin føler sig dårlig tilpas ved at være der, fordi de andre gæster undgår ham, eller de bliver væk fra cafeen.
  - Jeg vil tage en snak med mine kollegaer om, hvordan vi takler situationen. Jeg kunne forestille mig, at vi snakker med ham om, at det ikke er så smart at gøre den slags ting, når man er sammen med andre. At det er noget man kan gøre hjemme hos sig selv, og jeg vil forsøge at give ham andre muligheder for at vise sin glæde.

Vigtigt at stille krav

Britt Ejstrup Kirk, faglig sekretær, Socialpædagogerne Storkøbenhavn

- Hvordan mener du, at situationen med Martin med hånden i buksebagen skal håndteres?*
- Det skal han ikke gøre, når han er på cafe. Jeg mener, situationen handler meget om værdighed. Især for Martin, men også for hans omgivelser. Jeg synes, det er meget vigtigt at arbejde med, at Martin i dette eksempel støttes i at kunne indgå i de rammer, han befinder sig i. På en cafe er man i nogle rammer, hvor alle skal kunne være. Jeg mener, det er vigtigt at stille krav for at få et værdigt liv. Det at stille krav er også respekt.
- Hvordan stiller man krav til Martin i sådan en situation?*
- Man må prøve at finde nogle andre redskaber. Nu kender jeg ikke Martin, men det ville jeg jo gøre hvis det var et reelt dilemma. Og så er jeg sikker på, at man ville kunne give ham nogle andre muligheder – noget at sætte i stedet.

Etik er social kapital

Socialpædagogerne har udgivet et nyrevideret etisk værdigrundlag. Denne gang med standarder for det socialpædagogiske arbejde

Af Lone Marie Pedersen, lmp@sl.dk

Socialpædagogerne har fået et nyt 'Etisk værdigrundlag', og næstformand Marie Sonne opfordrede de kongresdelegerede til at tage godt imod det.

– Vi kan alle være stolte af vores nye værdigrundlag.

Det nye er, at de fire værdier værdighed, medmenneskelighed, social retfærdighed og

frihed har fået en femte søster, nemlig professionel integritet. Det vil sige, værdien har hele tiden været med som en del af søskendeflokken, når Socialpædagogernes etiske værdigrundlag er blevet præsenteret og diskuteret, men nu er den også blevet skrevet ind i papirerne.

– Professionel integritet er et udtryk for, at socialpædagogerne etisk forsvare og begrunder deres handlinger, og at de er ordholdne og omsorgsfulde, sagde Marie Sonne.

Desuden indeholder det nye værdipapir, som er sendt med som indstik i dette nummer af Socialpædagogen, også standarder for den praksis, som skal udfolde sig omkring værdierne.

– Praksisstandarder er et forsøg på at konkretisere, hvorledes

en socialpædagogisk praksis ser ud, når den er i overensstemmelse med de etiske grundværdier og principper, sagde Marie Sonne.

Etik og godt arbejdsmiljø

Marie Sonne gjorde opmærksom på, at det ikke er nogen nyhed, at etik og etisk refleksion er en afgørende faktor, når den socialpædagogiske faglighed bliver sat på dagsordenen.

– Allerede i midten af 80'erne, da vi var iværksættere til 'Det Kan Nytte'-projektet, var en af overskrifterne i projektet 'Etik og Menneskesyn'. I løbet af 90'erne og begyndelse af 2000-tallet fortsatte diskussionerne om etik med forskellig intensitet. Kongressen tiltrådte 'Etisk værdigrundlag for socialpædagoger' i

2004. I årene efter har forbundet arbejdet for at fremme kendskabet til værdigrundlaget. Der er arbejdet for at fremme etisk bevidsthed og refleksion blandt forbundets medlemmer, sagde Marie Sonne.

– I dag er det at forbinde etik med at udvikle den socialpædagogiske faglighed og et godt arbejdsmiljø blevet en integreret arbejdsform i forbundet.

– Når den enkelte arbejdsplads kollektivt sætter fokus på den socialpædagogiske kerneopgave, og den løses med kvalitet via fokus og vægtningen på etik, så skaber det høj social kapital på arbejdspladserne, sagde Marie Sonne. ■

Etisk Værdigrundlag kan downloades på www.sl.dk/etik

Socialpædagogik over grænser

Der var tre internationale hilsener til de delegerede på Socialpædagogernes kongres

Af Jens Nielsen, jni@sl.dk

Vi er sikre på, at der er behov for socialpædagoger over hele verden, for som fag og faggruppe har vi vist os i stand til at reagere på de udfordringer, vi møder.

Sådan sagde David Ventura Lluch, som var en af tre internationale gæstetalere på Socialpædagogernes kongres.

David Ventura Lluch er dels leder af det europæiske AIEJI-kontor og dels repræsentant

for CEESC, det catalanske forbund for socialpædagoger, og arbejder til daglig inden for psykiatrien.

Og lige som de to andre gæster, Siv Karin Kjølmoen fra FO i Norge og Ney Moraes Filho fra Brasilien, understregede han vigtigheden af det internationale arbejde:

– Det giver os en større referenceramme – vi lærer af hinanden, og vi føler os ikke alene. Via AIEJI har vi for eksempel arbejdet med et sæt etiske retningslinjer, og ligesom I gjorde her på kongressen i går, så har vi også i Spanien tiltrådt et etisk papir, sagde han og fortalte kort om arbejdet for at nå frem til en fælles europæisk standard for det socialpædagogiske arbejde.

Også gæsten fra Norge, der repræsenterede FO, Socialpædagogernes søsterorganisation nordpå, talte om nødvendigheden af at række over landegrænserne.

– Vi i de nordiske lande har en lang række sammenfaldende interesser, fordi vi har det fælles afsæt i velfærdssystemet. Sammen kan vi udvikle os og lære af hinanden – for eksempel, når det handler om magtanvendelse. Vi kan lære af jeres evner til dokumentation – og af os kan I lære at få en ikke-borgerlig regering, sagde Siv Karin Kjølmoen med et skævt smil.

'Under konstruktion' – sådan et skilt kunne man ifølge Ney Moraes Filho sætte op over den faglige socialpædagogiske

organisering i Brasilien. Han står i spidsen for det latinamerikanske AIEJI-kontor og har selv dannet en lokal forening for socialpædagoger i Campinas nær São Paulo, hvor han arbejder.

– De forhold, vi arbejder under, adskiller sig meget fra jeres – men vi står over for de samme udfordringer med handicappede, udsatte børn og misbrugere. Vi må tackle dem med de ressourcer, vi har, og vi kan lære rigtig meget af at udveksle erfaringer, ligesom de etiske spørgsmål er noget, vi har til fælles. Og dybest set arbejder vi jo alle sammen for at gøre verden til et bedre sted at være for alle, sagde Ney Moraes Filho til klapsalver fra salen. ■

KONGRES 2010 / INDKOMNE FORSLAG

Fortsat to-årig kongresperiode

Forslag om at der skal holdes kongres hvert tredje år i stedet for som nu hvert andet år blev stemt ned af kongressen

Af Kurt Ladefoged, kl@sl.dk

Foto: Nils Lund Pedersen

Socialpædagogerne skal fortsat samles til ordinær kongres hvert andet år på lige årstal akkurat ligesom nu. Der var langt fra to tredjedele flertal for et forslag fra kreds Midt- og Vestjylland om at gøre kongresperioden tre-årig, da vedtægtsændringsforslaget var til afstemning på kongressens sidste dag.

Kredsformand Peter Sandkvist argumenterede ellers for, at de to-årige kongresperioder begrænser mulighederne for den langsigtede planlægning og kurssætning for forbundet.

– De fleste af de mål, vi fastlægger på kongressen, rækker længere frem end to år. Det betyder, at de indsatser og projekter, som hovedbestyrelsen iværksætter, ikke når at komme rigtig i gang, før de skal afrapporteres til den næste kongres.

– Jeg tror vi bliver en stærkere organisation med bedre proces og grundighed, hvis vi giver os mere tid til at realisere vores beslutninger, argumenterede Peter Sandkvist.

Men det argument vandt ikke ubetinget gehør. Heller ikke hos Roger Lundberg, Lillebælt. Han ønskede en bredere drøftelse af konsekvenserne af en ændret kongresperiode, hvad enten den skulle være to-, tre- eller fire-årig:

– Jeg tror ikke, vi er modne nok til at træffe den beslutning endnu. Vi har ganske enkelt ikke fået den drøftet bredt nok i organisationen.

Med nogenlunde sammen argumenter afviste Jan Vium, Midtsjælland og Lars Petersen, Storkøbenhavn også forslaget.

– Indadtil i forhold til det organisatoriske arbejde, kan jeg måske godt forstå argumentet. Men udadtil har vi brug for at markere os oftere, sagde Lars Petersen.

Og sådan blev det.

Omvalg ved stemmelighed

Derimod blev et vedtægtsændringsforslag fra Kreds Storstrøm enstemmig vedtaget. Det indebærer, at der skal foretages omvalg blandt kandidater, der opnår lige mange stemmer ved afstemning til for eksempel bestyrelsesposter.

I dag siger vedtægterne, at der blot skal foretages lodtrækning ved stemmelighed. Nu får medlemmerne fremover mulighed for at stemme endnu engang, hvis to eller flere kandidater står lige. Først ved en stadig stemmelighed foretages der lodtrækning. ■

Se mere?

Ud over dækningen her i Socialpædagogen blev kongressen også dækket i lyd og levende billeder. Du kan se indslagene med blandt andet socialministeren, det nye forretningsudvalg og et afskedsinterview med den forhenværende forbundsformand Kirsten Nissen på sl.dk/kongres2010 - klik på KongresTV i menulinjen.

SOCIALPOLITIK

Kæmpe gevinst ved tidlig indsats

Der er milliarder at hente, hvis der konsekvent sættes tidligt ind i sager om udsatte børn og unge, viser ny undersøgelse fra Socialpædagogerne – analysen rammer plet, mener socialministeren

Af Eva Åkerman, eaa@sl.dk
og Jens Nielsen, jni@sl.dk

Det er ikke hver dag, at artikler om det socialpædagogiske område kan trække overskrifter som den her: 'Tidlig social indsats er en fed investering'. Men sådan var det i dagene op til Socialpædagogernes kongres i midten af november.

Men det er da også store beløb, det handler om: Op imod 14 milliarder om året. Så mange penge kan der spares, hvis der bliver sat hurtigt ind i sager om udsatte børn og unge. Det viser en analyse, som Center for Alternativ Samfundsanalyse (CASA) har lavet for Socialpædagogerne.

For første gang bliver der sat beløb på, hvor meget samfundet kan spare i kroner og øre, hvis der sættes ind med en tidlig socialpædagogisk indsats over for de udsatte børn og deres familier, og resultatet er opløftende, sagde Socialpædagogernes afgående formand, Kirsten Nissen, da undersøgelsen blev fremlagt.

– Det kommer ikke bag på mig, at det giver mening – også økonomisk – at sætte tidligt ind over for udsatte familier. Men at der er så mange penge for samfundet at tjene, synes jeg er en øjenåbner. Og i en tid, hvor kommunerne har en presset økonomi, må det da give genlyd på rådhusene. For der er ifølge

undersøgelsen penge at tjene for både stat og kommuner, hvis de sætter tidligt ind over for udsatte børn og unge, sagde Kirsten Nissen.

CASAs beregninger viser blandt andet, at hvis man sætter tidligt og massivt ind over for de børn, mange betegner som 'problembørn', og sikrer, at de får et 'normalt liv' – frem for et udsat liv – så kan en årlig investering på 4,7 milliarder kroner give et afkast på mellem

pædagogisk indsats så tidligt i socialt udsatte børns liv som muligt, sagde Kirsten Nissen.

Og Socialpædagogerne fik opbakning fra socialminister Benedikte Kiær (K), som til Ugebrevet Mandag Morgen sagde:

– Analysen rammer plet i forhold til at sætte fokus på, at der er et kæmpe potentiale i at styrke indsatsen over for socialt udsatte børn og unge. Jeg er helt enig i det overordnede budskab, nemlig at vi skal have vendt

førtidspension med videre – og ved at de ikke har et fuldtidsarbejde og betaler skat.

Og CASAs beregninger viser, at hvis samfundet via massive investeringer får vendt de udsatte børns livsbaner fra offentlig til egen forsørgelse, er fortjenesten tæt på 200 procent. Oven i købet, hvis indsatsen kun virker over for halvdelen af børnene. Hvis indsatsen er en succes for hver femte barn, der hjælpes, vil indsatsen betale sig selv.

Hver gang man flytter en person fra en vanskelig social situation, der fører til førtidspension til en tilværelse som henholdsvis ufaglært eller sygeplejerske vil der være en samfundsmæssig gevinst på mellem 7,5 og 12,5 million kroner pr. person.

– Det synes jeg helt ærligt sætter lidt perspektiv på diskussionerne om tidlig indsats, som længe har bestået mere af ord end af handling. Nu har vi bevist, at der ikke er tale om løst krudt når vi siger, at det betaler sig med tidlig indsats, sagde Kirsten Nissen. ■

Find hele analysen på hjemmesiden: www.sl.dk/undersoegelser

Jeg er helt enig i det overordnede budskab, nemlig at vi skal have vendt økonomidebatten på hovedet: Den tidlige og forebyggende indsats fremstår måske nok dyr på den korte bane, men på den lange bane er både de menneskelige og økonomiske gevinster enorme – også for kommunerne

Socialminister Benedikte Kiær
til Ugebrevet Mandag Morgen

11 og 13,5 milliarder kroner hvert år, hvis bare indsatsen virker for hver anden person.

Og i de knap 14 milliarder er der endda ikke medregnet, hvad der kan spares på såkaldte afledte udgifter til for eksempel retsvæsenet, undervisning og til de udsattes egne børn senere i livet.

Rammer plet

Analysen viser også, at der er masser at komme efter for kommunerne: For hver 100 kroner, der spares på det specialiserede område, får kommunerne de 65.

– Det her er tal, der med al ønskelig tydelighed viser, at når man opgør et helt livsforløb i kroner og ører, så giver det også vældig god mening at kaste penge efter en intensiv social-

økonomidebatten på hovedet:

Den tidlige og forebyggende indsats fremstår måske nok dyr på den korte bane, men på den lange bane er både de menneskelige og økonomiske gevinster enorme – også for kommunerne.

– Når udsatte børn og unge ender i et voksenliv på kanten af samfundet, er det både dyrt og dårligt for alle parter, og den pointe vil jeg gerne have helt slået fast, sagde ministeren.

Perspektiv!

CASA har i undersøgelsen givet et bud på, hvad udsatte børn, der bliver til udsatte voksne koster for samfundet. Svaret er, at denne gruppe årligt koster de offentlige kasser knap 24 mia. kr. via træk på kontanthjælp,

Om undersøgelsen

CASA's analyse bygger på beregninger af fire konkrete sociale cases. Udgifterne til de fire forskellige udsattes liv er sat op imod forslag til en socialpædagogisk indsats tidligt i deres liv, der kunne have hjulpet dem til et normalt liv. Og desuden den økonomiske fordel, et normalt liv ville have betydet for de offentlige kasser.

UDSATTE BØRN

‘Sikke noget politikersnak’

To medarbejdere fra en vestjysk døgninstitution tog til København for at overvære et åbent samråd om anbringelser i Folketingets Socialudvalg. Fagbladet Socialpædagogen var med

Af Maria Rørbæk, mrk@sl.dk

Så gør I bare ligesom i luft-havnen, siger Folketingets vagt, inden hun kropsvisiterer afdelingsleder Karin Glad og viceforstander Susanne Dahl.

De to medarbejdere på døgninstitutionen Hjulsøgård i Henne nær Varde har taget toget til København for at overvære Socialministeriets åbne samråd om kommunernes hjemtagelse af anbragte unge og det markante fald i antallet af anbringelser – et fald, der, som Socialpædagogerne netop har dokumenteret i en ny undersøgelse, i øvrigt også gælder for de mindste børn (se artiklen ‘Rekordlavt antal småbørn anbringes’).

Karin Glad ved godt, at det ikke direkte giver indflydelse at møde op, fordi tilhørerne ikke må blande sig i debatten.

– Men jeg er meget interesseret i emnet, for det, der sker lige nu på ungeområdet, er en katastrofe. Og jeg regner med at få en bedre fornemmelse af politikerne ved selv at være her, siger hun.

På vej gennem Christiansborgs gange fortæller hun, at hun er leder af Hjulsøgård Ung, der er et døgnbehandlingstilbud til unge med misbrugsproblemer. Og i det arbejde mærker hun meget tydeligt, at kommunerne skal spare.

Stoffri – men hvor længe?

For eksempel har en kommune lige besluttet, at en 16-årig dreng skulle sendes hjem efter

tre måneders ophold og misbrugsbehandling. Uden nogen støtte at komme hjem til.

– Godt nok var han blevet stoffri, men han er det nok ikke ret længe. Normalt er det først, når de unge er blevet stoffrie, at arbejdet for alvor begynder. De skal stabiliseres og motiveres til et godt liv, og for eksempel få nogle redskaber, så de kan sige nej til de stoffer, de garanteret bliver tilbudt på teknisk skole. Så hvis jeg skal sige det lidt kynisk, var opholdet på Hjulsøgård nok spildt for ham, siger Karin Glad.

Viceforstander Susanne Dahl supplerer:

– Inden for det seneste tre-kvarte år er der sket en markant ændring, sådan at økonomien tæller på en helt anden måde, end den har gjort tidligere. Det oplever jeg selv, og det hører jeg fra andre, fortæller hun.

Ude foran døren til det åbne samråd er der typisk Christiansborg-stemning med snurrende kameraer, en statsminister, der haster forbi, og journalister med blokkene fremme. Susanne Dahl og Karin Glad bliver sammen med de atten andre tilhørere lukket ind i samrådet. Da socialminister Benedikte Kiær ankommer, rejser alle sig op.

Fri for bekymring

I efteråret, da Ankestyrelsens statistik viste, at kommunerne anbringer 20 procent færre børn, udtrykte hun bekymring for, at det kunne være et tegn på, at nogle børn ikke fik den hjælp, de havde brug for. Men nu er hun ikke længere bekymret, fortæller hun samrådet. Efterfølgende har det vist sig, at statistikken var forkert, fordi nogle kommuner har lavet fejl i indberetningerne, så faldet reelt er på 15 procent, men det er ikke derfor, ministeren blev fri for sin bekymring. Beroligelsen skyldes, at hun har fået sine embedsfolk til at undersøge baggrunden for faldet i de

ti kommuner, der havde haft det største fald.

– Og svarene viser, at kommunerne i stedet arbejder med forebyggelse og løsninger i nærmiljøet. Det gælder for eksempel for Faaborg-Midtfyn Kommune, der arbejder med familierådslagning og for Københavns Kommune, der har et projekt med at sætte barnet i centrum, siger hun – og understreger, at kommunerne skal yde den hjælp, som de udsatte børn har behov for – uanset kommunens økonomi.

– Men det betyder ikke, at den dyreste løsning altid er den bedste. Forskning viser, at anbringelser ikke er nogen mirakelkur, og det er ikke et mål, at antallet af anbringelser skal ligge på et bestemt niveau. Det er et mål, at børnene bliver hjulpet, siger hun. Ministeren afviser også, at hun af statistikken kan se, at kommunerne hjemtager børn og unge for tidligt.

Vil ikke ændre finansieringen

Politikerne fra oppositionen prøver at gå til ministeren. Hvordan kan hun sikre, at øko-

nomien ikke kommer til at stå over barnets tarv?

– Jeg kan selvfølgelig ikke garantere, at alle 98 kommuner gør, som de skal, men det er en opgave for tilsyn og Ankestyrelsen at rette op på eventuelle fejl, svarer hun.

Benedikte Kiær afviser også at nedsætte et udvalg, der skal belyse mulighederne for at løsrive den kommunale økonomi på områder, der angår særligt udsatte børn og unge, fra den almindelige driftsramme.

– Vi vil ikke ændre finansieringsmodellen. Nu er incitamentsstrukturen klar, så det altid bedst kan betale sig for kommunerne at forebygge – hvis vi laver refusion for anbringelser, laver vi incitamentet til at anbringe, siger hun.

Efter 40 minutter er samrådet forbi. Karin Glad og Susanne Dahl går ud. Bagefter er Karin Glad skuffet:

– Sikke noget politikersnak. Jeg er sikker på, at der er børn, der ikke får den hjælp, de har brug for, og jeg er sikker på, at statistikkerne for 2010 kommer til at vise, at der bliver hjemtaget flere børn, siger hun. ■

‘Det kan jo ikke passe’

Samtidig med samrådet om Ankestyrelsens opgørelse, offentliggjorde Socialpædagogerne en undersøgelse om anbringelse af småbørn – og tallene i de to undersøgelser får forbundets nye formand, Benny Andersen til at kritisere ministerens svar:

– Det kan jo ikke passe, at kommunerne på et år er blevet så meget skarpere til at tage hånd om børnene inden det går galt. Vi har undersøgt de 20 kommuner, der har størst fald i antal afgørelser og set på, om de så også har et højt forbrug på forebyggelse. Men der er ikke noget entydigt billede af, at det skulle være tilfældet. Faktisk har næsten halvdelen af dem ligefrem brugt færre penge på forebyggelse end landsgennemsnittet. Dét, vi oplever lige nu rundt om i kommunerne, er ansættelsesundersøgelse i, hvad trængt økonomi har af negativ indflydelse på forholdene for socialt udsatte børn og unge, siger Benny Andersen

UDSATTE BØRN

Rekordlavt antal småbørn anbringes

Landets kommuner er i stigende grad holdt op med at anbringe de helt små børn. Det viser en undersøgelse fra Socialpædagogerne

Af Maria Rørbæk, mrk@sl.dk

Antallet af småbørn, der anbringes på døgninstitution, er rekordlavt. Det viser en undersøgelse, som Socialpædagogerne har lavet op til kongressen.

– Der er aldrig blevet henvist færre småbørn til døgninstitution end nu, og det er dybt bekymrende. Det udhuler den specialiserede viden om de her spædbørn, som vi jo ved er derude, siger Socialpædagogernes formand, Benny Andersen.

Socialpædagogerne begyndte at undersøge området i 2004

og siden er der sket et fald i anbragte småbørn på næsten 30 procent. Kortlægningen, der i år bygger på telefoninterviews med 26 døgninstitutioner, ser på døgninstitutioner med pladser til børn under syv år. I perioden 2009 til 2010, er institutionernes belægningsprocent gået fra 91 procent til 85 procent. Tallene bekymrer Socialpædagogernes formand Benny Andersen, der mener det bunder i kommunernes dårlige økonomi.

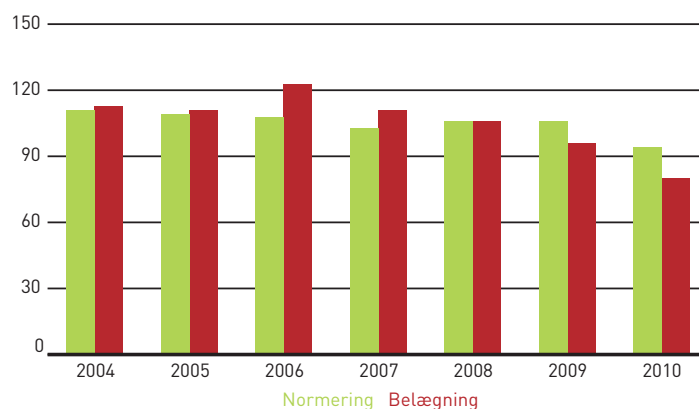
Økonomi frem for faglighed

– Når kommuner ikke visiterer de helt små børn til døgninstitutionerne, så tror jeg det hænger sammen med, at den indsats koster penge. Og da kommunerne lige nu er trængte af kravet om nulvækst på alle serviceområder, bliver det økonomien og ikke fagligheden, der bliver den afgørende faktor i de her udsatte små drenge og pigers liv, siger han.

Nye tal bekræfter, at antallet af anbragte småbørn på døgninstitution svinder kraftigt ind. Mellem 2000 og 2009 er der sket et fald på 35 procent i antallet af anbringelser på døgninstitution, i alderen 0-6 år. Det samlede

antal af familieplejeanbringelser er også faldet i perioden, dog i en mindre grad. Samlet set, er der sket en forskydning, så der i stigende grad anbringes i familiepleje, i stedet for på døgninstitution. ■

Normering og belægning på småbørnsinstitutioner

Tendensen til færre anbringelser ses tydeligst på døgninstitutioner med målgruppen 0-7 år. Kilde: Småbørnsundersøgelsen 2010, Socialpædagogerne

UDSATTE BØRN

Kommuner mangler døgnberedskab

Kun seks af 98 kommuner har tilbud til udsatte børn uden for normal åbningstid, viser undersøgelse fra Socialpædagogerne

Af Eva Åkerman, eaa@sl.dk

Kun seks af landets 98 kommuner kan børn, der bliver udsat for vold eller omsorgssvigt derhjemme, få hjælp uden for kommunal åbningstid. I resten af kommunerne er børnene

nødt til at ringe til politiet for at få hjælp. Eller vente til rådhuset åbner. Det viser en undersøgelse, Socialpædagogerne har gennemført op til sin kongres.

Resultatet imponerer hverken Børns Vilkår eller Socialpædagogerne. Peter Albæk, formand for Børns Vilkår, mener, at mange problemfamilier kunne opdages langt tidligere, hvis kommunerne opprioriterede muligheden for at få kontakt uden for almindelig åbningstid.

– Det er vigtigt at udnytte, at de unge selv henvender sig og beder om hjælp. Det kan ikke vente til næste dag, hvor der er

faldet ro over tingene igen, og børnene måske af loyalitet over for deres forældre atter vælger at tie om problemerne, siger Peter Albæk.

Socialpædagogernes formand Benny Andersen er bekymret over, at kommunerne ikke tager deres ansvar i forhold til de udsatte børn mere alvorligt:

– Det er helt hen i vejret, at kommunerne overlader kontakten til de udsatte børn til politiet. Det er ikke en opgave, politiet er rustet til. Og det er grænseoverskridende for et barn i nød at skulle ringe til politiet og anklage sine forældre, siger han.

– Kommunerne må have et akutberedskab, der er tilgængeligt for udsatte børn, så de kan også få hjælp efter rådhusene lukketid. For der er jo ikke noget, der tyder på, at børn kun får bank derhjemme mellem 8 og 14, siger Benny Andersen.

Socialpædagogerne foreslår, at man i de kommuner, der ikke har et akutberedskab, bruger de eksisterende døgninstitutioner til døgnvagt over for udsatte børn og unge. ■

Se hele undersøgelsen på www.sl.dk/undersoegelser

UDVIKLINGSHÆMMEDE

Vi er mennesker, ikke gøgeunger

Udviklingshæmmede forsøger at råbe politikerne op for at fortælle, at de også er mennesker og ikke køer, man bare kan trække hjem

Af Lone Marie Pedersen lmp@sl.dk
Foto: Vibeke Toft

De kom i busser fra provinsen, med tog og på gåben for at fortælle politikerne, at nedskæringerne mod de udviklingshæmmede må høre op. Tonen skal være pænere. De vil ikke kaldes for gøgeunger og ikke behandles som køer, som kommunerne bare kan trække rundt med.

ULF, Udviklingshæmmedes Landsforening, stod bag demonstrationen den 4. november. De godt 200 demonstranter startede på Københavns Rådhusplads og bevægede sig derefter videre til Christiansborg Slotsplads. De bar bannere, hvor der for eksempel stod 'Spørg før I skærer'. 'Vi ønsker ikke særbehandling, men ligebehandling.' 'Vi kan mere, end I tror'. 'Vi er ikke gøgeunger'.

Formanden for ULF, Lisbeth Jensen høstede stort bifald, da hun blandt andet sagde:

– Jeg har fået nok af at blive kaldt en gøgeunge i medierne.

Jeg har fået nok af, at mit arbejde ikke betragtes som et rigtigt arbejde. At det bare kaldes en social foranstaltning. Jeg har fået nok af, at man i kommunerne taler om at trække folk hjem, så man kan spare penge. Som om vi er køer.

– Jeg har fået nok af, at der skæres så kraftigt i hjælpen, at man kører os ud på et sidespor i samfundet. Jeg har fået nok af politikere, der ikke lytter, før de træffer beslutninger om os. Jeg har fået nok af at blive set på, som en der bare er til besvær, selv om jeg har en masse at give til samfundet.

Ekspert i udviklingshæmning

Og så sendte Lisbeth Jensen en bøn til dem, der træffer beslutninger om udviklingshæmmede, nemlig i hendes optik både politikere og det personale, der er ansat til at støtte dem:

– Spørg nu os, før I tager beslutningerne om os. Vi ved meget tit, hvilken hjælp vi har brug for. Vi er eksperter i udviklingshæmning. Der er rigtigt meget, jeg ikke ved. Men jeg ved, hvad det vil sige at være udviklingshæmmede. Jeg har faktisk lært lidt om det hver dag hele mit liv.

– Vi ønsker ikke særbehandling. Vi ønsker ligebehandling. Men lige som synshæmmede har brug for hjælp til at se og hørehæmmede har brug for

hjælp for at høre, ja, så har vi udviklingshæmmede brug for hjælp til at udvikle os. Hvis man skærer væk på hjælpen til udvikling, så gør man det hele endnu værre. For vi kan mange ting, hvis vi får hjælp til at udvikle os, sagde Lisbeth Jensen.

Ghettoer af udviklingshæmmede

Lisbeth Jensen kritiserede politikerne for bare at ville flytte rundt med de udviklingshæmmede.

– Man trækker folk hjem, så man kommunen spare penge. Skidt med, hvor folk har lyst til at bo – eller hvor de har lyst til

at arbejde. De har bare at gøre, som der bliver sagt.

– Nogle steder virker det som om, vi er på vej tilbage til 60'erne og de store anstalter. Det er som om, man tænker: Lad os samle udviklingshæmmede i store enheder. Så ved de, hvor vi skal være. Regeringen vil så gerne gøre noget ved ghettoerne. Samtidig ser vi, at nye ghettoer er ved at blive skabt. Ghettoer af udviklingshæmmede.

Lad mig sige det, så ingen kan misforstå det: Vi ønsker ikke særbehandling. Vi ønsker ligebehandling, sagde Lisbeth Jensen. ■

PROTEST Udviklingshæmmede vil ikke længere finde sig i at blive kaldt for gøgeunger og blive beskyldt for at nasse på samfundet. Det sagde de så højt, at politikerne indenfor på Christiansborg forhåbentlig kunne høre det

SOCIALPOLITIK

De udsattes historie skal formidles

Socialministeren har taget første skridt til at samle og formidle de udsattes historie. Formålet er blandt andet at sikre børn og unges opbakning til at hjælpe svage og udsatte

Af Maria Rørbæk, mrkl@sl.dk

Sindslidende, der fik påtvunget det hvide snit. Udviklingshæmmede, som blev spærret inde. Anbragte børn, der fik tæsk i store mængder. Grønlandske børn, som blev tvunget væk hjemmefra.

Sådan lyder nogle eksemplerne på mennesker, der i nyere dansk historie blev udsat for overgreb, mens de var i myndighedernes varetægt.

Nu har socialminister Benedikte Kiær (K) taget første skridt til at samle og formidle deres historie.

I et åbent samråd med Folketingets socialudvalg foreslog hun at sætte skub i et projekt, der både skal samle og formidle udsatte gruppers nyere historie.

– Jeg mener, at vi i denne socialhistoriske sammenhæng bør fokusere bredt og ikke smalt på en enkelt gruppe. Vi skylder, at skiftende tiders udsattes historie bliver bevaret og formidlet, sagde hun i samrådet.

Formidles til børn og unge

Socialministeren havde ikke et fasttømret projekt klar, men forestiller sig, at projektet skal bestå af tre dele:

– Indsamling af eksisterende viden, herunder øjenvidneberetninger fra personer, der arbejdede eller levede under forholdene.

– Igangsættelse af en formidlingsindsats over for børn og unge, for eksempel i form af undervisningsmateriale

– En virtuel (altså netbaseret) opsamling og formidling af materialet.

Hun lagde blandt andet vægt på, at det er vigtigt at formidle de udsattes historie til børn og unge.

– På den måde kan vi sikre, at der er opbakning til at hjælpe svage og udsatte, sagde hun.

Forslaget om projektet faldt i meget god jord hos Socialudvalget. Også hos Socialdemokraten Mette Frederiksen, der havde taget initiativ til samrådet med henblik på en redegørelse af forholdene i Åndsvageforsorgen. Socialpædagogernes næstformand, Marie Sonne, er også begejstret:

– Det er et godt projekt, som vi til fulde støtter og gerne vil bakke op om. I en tid, hvor kommuner ind imellem sender signaler om, at de gerne vil rulle tiden tilbage i forhold til rigtigt og forkert – sort og hvidt – når det handler om synet på handicappede borgere, er det utrolig vigtigt, at vi med den her vidensopsamling får slået fast, at vi hverken kan eller vil rulle filmen tilbage. Området har krav på en mere nuanceret tilgang,' siger hun.

Embedsmænd i Socialministeriet skal nu udarbejde et mere specifikt forslag til projektet. ■

NYHEDSBREV

Nyt om teori, forskning og metode, november 2010

Udsatte

Fokus på familien hjælper udsatte småbørn

Forholdet mellem det lille barn og forældrene er en af nøglerne til at give udsatte børn mellem 0 og 4 år en bedre start på tilværelsen. Det påpeger en række behandlere i en ny SFI-rapport, som blev omtalt i en pressemeddelelse på SFI's hjemmeside den 14. oktober 2010.

Voksende andel af udsatte børn i udkantsdanmark

I en pressemeddelelse fra SFI den 12. oktober 2010 kunne man læse at yder- og landkommuner har en forholdsvis større andel af anbragte børn og børn, der tilbydes forebyggende foranstaltninger. De udsatte børn flytter mere end andre børn, og forældrene er typisk arbejdsløse eller på førtidspension.

15 procent af alle danske børn og unge er udsatte

Næsten alle små børn har det godt, men med alderen stiger risikoen for at blive udsat eller marginaliseret. Det viser ny stor undersøgelse, skrev SFI i en pressemeddelelse den 30. september 2010.

Misbrug

Regeringen optrapper kampen mod narko

På Socialministeriets hjemmeside kunne man den 6. oktober 2010, læse, at regeringen har offentliggjort en ny handlingsplan mod stofmisbrug – 'Kampen mod Narko II' – der sætter bredt ind for at dæmpe op for tilgangen af nye stofmisbrugere og bremse den seneste års stigning i narkotikarelaterede dødsfald.

Forskning

Sammenhæng mellem gulsot og autisme

På Aarhus Universitets hjemmeside kunne man den 20. oktober 2010 læse, at børn, der udvikler gulsot efter fødslen, har en øget risiko for senere at få diagnosticeret en udviklingsforstyrrelse.

Udviklingshæmmede

Et værdigt liv for mennesker med udviklingshæmninger

Essayet, som bliver omtalt på sl.dk, tager sit afsæt i, at til trods for mange årtiers bestræbelser på at normalisere og integrere mennesker med udviklingshæmninger er dette ikke lykkedes i de nordiske lande. Der er langt igen til målene er nået. Der er behov for at italesætte en ændret vision i den samfundsmæssige og politiske debat. En vision om et værdigt liv i medborgerskab via inklusion og deltagelse.

Du kan finde yderligere information på www.sl.dk/tfm og tilmeld dig nyhedsbrevet på www.sl.dk/nyhedsbreve

SOCIALPÆDAGGERNE I MEDIERNE

Kommuner anbringer færre børn

Ritzau og 19 medier 18. november

Kommunernes stramme økonomi rammer børn og unge i belastede familier. Nye tal for 2010 viser, at antallet af anbringelser falder. Bekymrende, siger eksperter. Tal fra Ankestyrelsen viser, at der i de to første kvartaler af 2010 blev anbragt 1188 børn. Det er et fald på 22 procent i forhold til samme kvartaler i 2009 og 38 procent lavere end første halvår af 2007.

En optælling fra forbundet Socialpædagogerne viser, at det især er småbørn op til tre år, som sjældnere anbringes.

'Der tales om en tidlig indsats, men vores undersøgelse dokumenterer frygten for, at kommunerne holder sig til snakken,' siger næstformand Benny Andersen.

På Bagsværd Observationshjem kritiserer forstander Otto Bernt Juhl regeringen for at svigte sit mål om at bryde den negative sociale arv: 'Det handler om børn, som har det afsindigt vanskeligt på alle måder. Grå og triste børn, som vi har en forpligtelse til at hjælpe, så de ikke forbløder,' siger han.

Formand for børneudvalget i Kommunernes Landsforening Jane Findahl (SF) siger, at færre anbringelser er en naturlig følge af mere forebyggelse, for eksempel pædagogisk støtte i hjemmet.

Ingen hjælp til børn efter lukketid

Ritzau og 25 medier 17. november

Hvis far slår, mor er gået på druk, eller et barn er blevet smidt ud hjemmefra, er politiet ofte det eneste sted, børn og unge kan gå til for at få hjælp om aftenen og i weekenderne. Det viser en undersøgelse fra fagforbundet Socialpædagogerne. Kun seks af landets 98 kommuner har en akuttelefon, som børn kan ringe på om aftenen og i weekenderne. Fire kommuner har en telefonsvarer, der bliver aflyttet, når kommunen åbner. Og to kommuner har en særlig åben telefonlinje for anbragte børn.

Peter Albæk, der er formand for Børns Vilkår, kalder det 'helt uacceptabelt'. Han mener, at mange problemfamilier kunne opdages langt tidligere, hvis kommunerne prioriterede muligheden for at få kontakt uden for almindelig åbningstid. 'Det

er vigtigt at udnytte, at de unge selv henvender sig og beder om hjælp. Det kan ikke vente til næste dag, hvor der er faldet ro over tingene igen, og børnene måske af loyalitet over for deres forældre atter vælger at tie om problemerne,' siger Peter Albæk. Socialpædagogerne næstformand Benny Andersen er bekymret over, at kommunerne ikke tager deres ansvar i forhold til de udsatte børn mere alvorligt: 'Det er helt hen i vejret, at kommunerne overlader kontakten til de udsatte børn til politiet. Det er ikke en opgave, politiet er rustet til. Og det er grænseoverskridende for et barn i nød at skulle ringe til politiet og anklage sine forældre,' siger Benny Andersen.

Århus er det værste eksempel på nedskæringer på børn og unge

DK-Nyt 17. november

Socialpædagogerne Landsforbund gav på sin kongres i går en fælles udtalelse om bekymring og protest over den økonomiske situation i kommunerne. Udgangspunktet var Århus kommunes massive nedskæringer på området for udsatte børn og unge, hvor man i øjeblikket er i færd med systematisk at lukke døgninstitutioner og hjemtage unge til egne værelser.

'Vi kan ikke bare se til, at man for eksempel i en stor by som Århus udhuler den faglige indsats overfor udsatte børn og unge. Det er simpelt hen ikke i orden. Og vi ser den bevægelse over hele landet. Så nu må vi råbe vagt i gevær,' siger Socialpædagogerne formand Kirsten Nissen, og fortsætter en bredere kritik. 'I alt for mange kommuner sker der et betænkeligt skred. Der spares på tidlig indsats. Der bliver anbragt færre små børn, og mange steder hjemtager man unge fra deres anbringelsessteder, når de er 15 år og anbringer dem på eget værelse – ofte med en meget sporadisk støtte. Samtidig spares der også på den forebyggende indsats,' siger Kirsten Nissen.

Benedikte Kiær i P1 om Socialpædagogerne's cost benefit-undersøgelse

DR P1 16. november

Der milliarder at spare, hvis socialt udsatte børn får tilstrækkelig hjælp

og tidlig nok hjælp, så de kan vokse op og få en uddannelse og et arbejde. Det viser en undersøgelse, som CA-SA har lavet for Socialpædagogerne Landsforbund. Det er en cost-benefit analyse, der økonomisk viser effekten af, at bruge ressourcerne på en tidlig indsats overfor udsatte børn. P1 Morgen taler med Socialminister Benedikte Kiær og Jane Findahl, der er formand for børneudvalget i Kommunernes Landsforening. De giver deres bud på hvad der nu skal gøres.

Kraftig stigning i mandsopdækning af danskere

Berlingske Tidende 16. november

Flere kriminelle med alvorlige psykiske lidelser bliver dømt til behandling i stedet for at få en fængselsstraf. Samtidig er lægerne blevet dygtigere til at holde folk i live, efter at de er blevet ramt af en hjerneskatte i forbindelse med for eksempel en trafikulykke.

Det er ifølge fagfolk blandt forklaringerne på, at det er blevet nødvendigt at udvikle nye behandlingstilbud til et stigende antal børn, unge og voksne med en så voldsom og skadelig adfærd, at de ikke kan rummes i eksisterende institutioner. På få år er der således sket en kraftig stigning i antallet af særforanstaltninger i form af såkaldte enkeltmandsprojekter med en udgift på flere millioner kroner om året, hvor de pågældende må mandsopdækkes af et talstærkt personale i for eksempel sommerhuse.

'Der er ingen tvivl om, at domstolene er blevet bedre til at spotte mennesker med psykiske lidelser, som ikke hører hjemme i et fængsel og derfor dømmes til anbringelse på en social institution. Vi ser også, at flere unge knallertkørere overlever ulykker trods en alvorlig hjerneskatte, som imidlertid gør, at de i perioder er så farlige, at det er nødvendigt at afskærme dem,' siger formanden for Socialpædagogerne Kirsten Nissen.

Socialpædagogerne holder kongres

DK-Nyt 16. november

Socialpædagogik betaler sig, sådan lyder sloganet for Socialpædagogerne 15. kongres, som åbner i dag. Kongressen skal blandt andet vælge ny ledelse. Mere end 300 delegerede og eksterne gæster mødes i dag på

Nyborg Strand, når Socialpædagogerne 15. kongres åbner. På dagsordenen er Socialpædagogerne's store tema om Arbejdsglæde, indflydelse og synlighed, diskussion af OK11 og valg af ny ledelse. Tre dage med fagligt og politisk indhold.

Forbundsformand Kirsten Nissen glæder sig til at dele dagene med de delegerede: 'Kongressen er jo vores øverste politiske organ, og på den måde en meget væsentlig demokratisk øvelse. Det er her vi mødes og får set hinanden i øjnene og få ført nogle af de vigtige diskussioner – faglige som politiske. Det glæder jeg mig til, og har en forventning om, at vi går herfra med nye input.'

Fagfolk: Nye tilbud bliver nødvendige

Jyske Vestkysten 16. november

Fagfolk, regeringen og kommunerne bakker op om udspil om at udvikle nye institutioner for folk med skadelig adfærd. Flere kriminelle med alvorlige psykiske lidelser bliver dømt til behandling i stedet for at få en fængselsstraf. Samtidig er lægerne blevet dygtigere til at holde folk i live, efter de er blevet ramt af en hjerneskatte i forbindelse med f. eks. en trafikulykke.

'Der er ingen tvivl om, at domstolene er blevet bedre til at spotte mennesker med psykiske lidelser, som ikke hører hjemme i et fængsel og derfor dømmes til anbringelse på en social institution.

Vi ser også, at flere unge knallertkørere overlever ulykker trods en alvorlig hjerneskatte, som imidlertid gør, at de i perioder er så farlige, at det er nødvendigt at afskærme dem,' siger formanden for Socialpædagogerne Kirsten Nissen.

Kamp for ny politik

Arbejderen 16. november

Socialpædagoger skal diskutere kampen for en ny regering og udtage overenskomstkrav på deres kongres. For Socialpædagogerne er det helt afgørende at få en anden regering med et fundamentalt anderledes menneskesyn. Det fastslår forbundets kommende formand, Benny Andersen, op til SL's kongres, som starter i Nyborg i dag.

'I dag er mange kommuner tvunget til at vælge ikke bare den næstbedste,

SOCIALPÆDAGGERNE I MEDIERNE

men den tredje eller fjerde bedste løsning i forhold til udsatte borgere, og det er ikke godt nok,' siger Benny Andersen til Ugebrevet A4. Benny Andersen er eneste kandidat, når socialpædagogerne på kongressen skal vælge ny formand, fordi Kirsten Nissen ikke genopstiller til posten.

Massiv forebyggelse kan udløse gevinst på 14 milliarder kroner

Ugebrevet A4 15. november

Danmark kan få en samlet gevinst på op mod 14 milliarder kroner årligt, hvis bare halvdelen af de mest udsatte børn i hver årgang reddes fra et liv som sociale tabere og i stedet sikres et velfungerende liv som f.eks. metalarbejder eller sygeplejerske. Det viser en ny stor analyse, som Socialpædagogernes Landsforbund har lavet sammen med Center for Alternativ Samfundsanalyse, CASA. Det er første gang i Danmark, at denne form for cost-benefit-analyse sætter kroner og øre på det økonomiske potentiale bag nogle af landets mest udsatte og dyreste personer på det sociale område.

Det vil være en særdeles god forretning for det danske samfund at skrue op for den sociale forebyggelse, viser

analysen. Der er behov for store investeringer på op imod 5 milliarder kroner til udsatte børn og deres familier, men de kan give et økonomisk afkast på næsten 200 pct. Og dette regnestykke er endda forholdsvis konservativt. Det tager udgangspunkt i samfundets udgifter til overførselsindkomster, behandlingsudgifter og liv uden for arbejdsmarkedet.

Formanden for Socialpædagogernes Landsforbund, Kirsten Nissen, er tilfreds med analysens dokumentation af den økonomiske effekt og det 'astronomiske potentiale' ved forebyggelse: 'Perspektivet er meget klart for både kommunerne og staten: I stedet for hele tiden at skælde ud over, at området er så dyrt, skulle de begge tage skeen i den anden hånd. De kan spare milliarder af kroner på sigt, hvis de sætter ind med en tidlig social indsats. Og samtidig vil udsatte børn få et meget bedre liv,' siger Kirsten Nissen.

God økonomi at hjælpe udsatte

Ritzau og 15 medier 15. november

Et afkast på ikke mindre end 200 procent. Det er, hvad samfundet får igen rent økonomisk, når det investerer i

en tidlig social indsats over for udsatte børn og deres familie. Det viser en cost-benefit-undersøgelse, som fagbladet Socialpædagogerne netop har offentliggjort. 'At der er så mange penge at tjene for samfundet, synes jeg er en øjenåbner,' siger Socialpædagogernes formand, Kirsten Nissen. Hvis man sætter tidligt og massivt ind over for de børn, mange betegner som problembørn, og sikrer, at de får et normalt liv, vil investeringen altså komme igen mange gange. Undersøgelsen viser, at en samlet årlig investering på 4,7 milliarder kroner giver et afkast på mellem 11 og 13,5 milliarder kroner. Og det hvis blot indsatsen virker for hver anden person. 'I en tid, hvor kommunerne har en presset økonomi, må det da give genlyd på rådhusene,' siger Kirsten Nissen.

Det betaler sig at investere i mennesker

Ugebrevet A4 15. november

Borgmestre i det ganske land kan godt forberede sig på snarlige angreb fra Socialpædagogernes Landsforbund. Det samme kan statsminister Lars Løkke Rasmussen (V) samt alle partiernes socialordførere. Socialpædagogerne vil have politikerne til at vågne op og få øje på de tusindvis

af udsatte børn og unge og voksne handicappede, som ifølge SL i dag er forvandlet fra mennesker til spareobjekter på et trængt kommunalt budget. Sådan lyder det fra Socialpædagogernes kandidat til forbundsformand Benny Andersen.

'Vi skal have en anden regering med et andet menneskesyn. Jeg anser det for vigtigt ikke bare for Socialpædagogernes Landsforbund, men for den brede fagbevægelse, at vi tør sætte en politisk dagsorden. Vi skal have politisk kant og meget klart turde stå ved, at vi vil have en ny regering både for socialpædagogernes skyld, men også, fordi vi kan se, hvordan den nuværende regerings politik rammer de mennesker, vi arbejder for og med,' siger Benny Andersen fra sit kontor i socialpædagogernes forbundskontor i Brolæggerstræde i det indre København.

'Hvis jeg bliver valgt som formand, vil jeg være synlig på socialpædagogiske arbejdspladser, i medierne og i faglige og politiske sammenhænge. Det er vigtigt at være synlig på de bonede gulve forstået på den måde, at vi skal være på det rigtige sted på det rigtige tidspunkt og der, hvor indflydelsen er størst. Det betyder aktivt og offensivt at forsøge at få indflydelse i forhold til den til enhver tid siddende regering, over for kom-

Landskonference og landsmøde for ledere og mellemlidere 28. februar og 1. marts 2011 på Nyborg Strand

2010'ernes ledelsesudfordring: Socialpædagogisk faglighed i en krisetid

Under overskriften 2010'ernes ledelsesudfordring: Socialpædagogisk faglighed i en krisetid vil lederlandsmødet 2011 behandle lederens udfordringer og dilemmaer under de aktuelle økonomiske vilkår.

Hvilke handlemuligheder giver de nye rammer lederen for at skabe faglig udvikling? Hvorledes kan lederne under de nye betingelser skabe rum for innovation og nytænkning? Hvorledes udgår vi at 'nytænkning' bliver en genvej til forringende tilbud?

Konferencen starter mandag den 28. februar kl. 10:00 og slutter tirsdag den 1. marts kl. 13:00

Programmet er under udarbejdelse, men tilmelding kan allerede nu ske på: www.sl.dk/leder

Landsmøde for Socialpædagogernes landsdækkende ledersektion for ledere og mellemlidere, 1. marts kl. 10:00-13:00

Landsmøde ifølge vedtægterne, herunder beretning v. formand for lederlandsudvalget Allan Andersen og valg af nyt lederlandsudvalg.

Tilmeldingsfrist: 28. januar 2011

Tilmelding efter først til mølle-princippet. Deltagelse i Landskonferencen inkl. festmiddag og overnatning: Pris 2900 kr. Deltagelse i Landsmødet den 1. marts er gratis og kræver ikke tilmelding.

SOCIALPÆDAGOGERNE I MEDIERNE

muner, regioner og interesseorganisationer,' siger Benny Andersen.

God økonomi i at hjælpe udsatte børn

DR tekst-tv 15. november

Et afkast på ikke mindre end 200 pct. Det er, hvad samfundet får igen rent økonomisk, når det investerer i en tidlig social indsats over for udsatte børn og deres familie. Det viser en undersøgelse, som fagbladet Socialpædagogerne netop har offentliggjort. Undersøgelsen viser, at en samlet årlig investering på 4,7 mia. kr. giver et afkast på mellem 11 og 13,5 mia. kr. 'I en tid, hvor kommunerne har en presset økonomi, må det da give genlyd på rådhusene,' siger Socialpædagogernes formand, Kirsten Nissen.

God økonomi at hjælpe udsatte børn

Ritzaus 15. november

En investering i tidlig social indsats over for udsatte børn og deres familie giver et afkast på næsten 200 procent. Det viser en cost-benefit-undersøgelse. Et afkast på ikke mindre end 200 procent.

Undersøgelsen viser, at en samlet årlig investering på 4,7 milliarder kroner giver et afkast på mellem 11 og 13,5 milliarder kroner. Og det hvis blot indsatsen virker for hver anden person. 'Nu har vi bevist, at der ikke er tale om løst krudt når vi siger, at det betaler sig med tidlig indsats,' siger Kirsten Nissen. Casas analyse bygger på beregninger af fire konkrete sociale sager.

Social forebyggelse giver milliardgevinst

Ritzau og 22 medier 15. november

Mange udsatte børn og unge kan hjælpes til et bedre arbejdsliv, og samfundet kan få en gevinst på 14 milliarder kroner årligt, hvis den sociale indsats mod de udsatte intensiveres. På baggrund af en analyse fra CASA skriver Mandag Morgen, at den store milliardgevinst kan hentes, hvis blot halvdelen af de mest udsatte reddes fra et liv som tabere. Hvis samfundet investerer op imod fem milliarder kroner til udsatte børn og deres familier, kan de give et økon-

misk afkast på næsten 200 procent, fremgår det af analysen.

Socialminister Benedikte Kiær (K) er begejstret for den nye analyse og lægger op til langt større fokus på den forebyggende indsats. 'Denne cost-benefit-analyse rammer plet i forhold til at sætte fokus på, at der er et kæmpe potentiale i at styrke indsatsen over for socialt udsatte børn og unge,' siger hun.

Formanden for Socialpædagogernes Landsforbund, Kirsten Nissen siger til Mandag Morgen: 'De kan spare milliarder af kroner på sigt, hvis de sætter ind med en tidlig social indsats. Og samtidig vil udsatte børn få et meget bedre liv.'

Tvivel om regler for magtanvendelse mod handicappede

Handicap.dk 15. november

Regler for magtanvendelse er fortsat uklare på landets botilbud for udviklingshæmmede voksne. Det viser en undersøgelse fra Socialpædagogernes Landsforbund, der samtidig slår fast, at flere botilbud mangler hjælp og støtte til at forebygge og minimere magtanvendelse og brug af tvang over for beboerne.

Tvivel om regler for magtanvendelse mod handicappede

Kristeligt Dagblad 14. november

Regler for magtanvendelse er fortsat uklare på landets botilbud for udviklingshæmmede voksne. Flere institutioner savner samtidig hjælp fra kommunerne til at minimere tvang over for beboerne, viser ny undersøgelse. På alt for mange af landets botilbud for udviklingshæmmede og handicappede voksne hersker der uklarhed og tvivel om svarene på de spørgsmål. Det viser en undersøgelse fra Socialpædagogernes Landsforbund, der samtidig slår fast, at flere botilbud mangler hjælp og støtte til at forebygge og minimere magtanvendelse og brug af tvang over for beboerne.

Landsforbundet har spurgt om forholdene på i alt 70 institutioner fordelt over 13 af landets kommuner. Fra knap halvdelen af botilbuddene lyder det, at de ingen støtte får fra kommunen til at minimere tvang og magtanvendelse, og samtidig tyder

undersøgelsen på, at der på 40 procent af institutionerne er uklarhed om reglerne for magtanvendelse. Næstformand i Socialpædagogernes Landsforbund Marie Sonne kalder resultaterne for beskæmmende og peger på, at behovet for klare linjer for brug af tvang og magt blot vil vokse i fremtiden:

'Med det øgede fokus på økonomi og besparelser på handicapområdet er der god grund til at regne med, at magtanvendelse og tvang vil blive hyppigere, i takt med at ressourcer og personale skæres ned. Derfor er det helt afgørende, at der hele tiden arbejdes intensivt for at forebygge brugen af tvang, og at der er fuldstændig styr på reglerne og målgruppen for magtanvendelsen,' siger hun.

Benedikte Kiær taler imod bedre vidende

DK-Nyt 11. november

Socialminister Benedikte Kiær var i dag kaldt i åbent samråd for at forklare kommunernes markante drop i antal anbragte børn sidste år. Ministeren påpegede i samrådet, at der var tale om et fald på 15 og ikke som antaget 20 pct. Det beroligede dog ikke Socialpædagogernes næstformand Benny Andersen: 'Jeg synes stadig, at man må tale om et alt alt for stort fald i antal nyafgørelser. Det kan jo ikke passe, at kommunerne på et år er blevet så meget skarpere til at tage hånd om børnene, inden det går galt. Vi har undersøgt de 20 kommuner, der har størst fald i antal afgørelser og set på, om de så også har et højt forbrug på forebyggelse. Men der er ikke noget entydigt billede af, at det skulle være tilfældet. Faktisk har næsten halvdelen af dem ligefrem brugt færre penge på forebyggelse end landsgennemsnittet.'

OK 2011 bliver en kamp for ligeløn

DK-Nyt og Altinget.dk 10. november

Det kompromis, der blev indgået i forhandlingsfællesskabet, indeholdt ikke et egentligt ligelønskrav som en del af de generelle forhandlinger. Men formanden for KTO, Anders Bondo Christensen, pegede på de særlige problemer for fag med overvejende kvindeligt ansatte med mellem lange videregående uddannelser. Og det glæder Socialpædagogerne.

'Vi er glade for, at KTO tager vores særlige udfordringer i forhold til ligeløn med ved fastlæggelsen af forhandlingskravene,' siger Socialpædagogernes formand Kirsten Nissen efter forhandlingsorganisationens repræsentantskabsmøde i går. KTO besluttede også at stille krav om generelle procentuelle lønstigninger. Det vakte modstand fra FOA's formand Dennis Kristensen, der ønskede krav om et generelt kronebeløb, en model, der især ville begunstige de lavtlønnede medlemmer i FOA.

'Jeg er dybt uenig med FOA i, at KTO's udtagelse af krav er usolidarisk. For det første er kravet om procentuelle lønstigninger en forudsætning for, at det fortsat kan betale sig at uddanne sig. For det andet vedtog KTO også at arbejde for et lavtlønsværn, der omfatter netop de dårligst stillede offentligt ansatte,' siger Kirsten Nissen.

Benny Andersen i Radioavisen om tvangsadoption

Radioavisen 31. oktober

Kommunerne mangler mod til at tvangsadoptere udsatte spædbørn. Det under Børnerådets formand Lisbeth Zornig, der hæfter sig ved, at der kun er blevet rejst fem sager og tvangsadopteret et spædbarn siden loven trådte i kraft for lidt mere end et år siden. Det skyldes ifølge Socialpædagogerne dels, at tvangsadoption ikke er et mirakelmiddel. 'Børn, der bliver født af forældre uden forældreevne har ofte så store skader fra fødslen, at de ikke kun har brug for kærlighed fra hr. og fru. Nielsen - for nu at udtrykke det sådan. De skal have særlig pleje og omsorg for at man kan rette op på de skader, de har fået,' siger Benny Andersen til Radioavisen.

Kvindernes sidste arbejdsdag

Avisen.dk, Møller.dk, Arbejderens, Altinget og DK-Nyt 1. november

Kvinder tjener 18 procent mindre end mænd, så er det vel også rimeligt, at de arbejder 18 procent mindre - det vil sige, holder fri fra 1. november og resten af året. Derfor markerer Socialpædagogerne Kvindernes Sidste Arbejdsdag sammen med FOA, HK og 3F. For at sætte fokus på, at der er et urimeligt løngab mellem kvinder og mænd i Danmark.

SOCIALPÆDAGGERNE I MEDIERNE

Jeanette blev fjerne og fandt hjem**Jyllands-Posten 30. oktober**

En vanskelig opvækst med en syg mor med misbrug sluttede, da Jeanette Kristiansen blev anbragt på en døgninstitution. 'Det blev min redning,' siger hun. Jeanette Kristensen og ti andre unge fortæller hver sin historie om en brudt barndom med anbringelse uden for hjemmet i bogen 'Det var en chance, jeg fik ...', som udgives af Socialpædagogerne. 'Vi vil gerne nuancere diskussionen om anbringelser og døgninstitutioner, for i øjeblikket er der udelukkende fokus på, at det er meget, meget dyrt. De mange konkrete fortællinger viser, at en anbringelse – uanset at den er dyr – faktisk kan være en meget god investering, fordi det bryder den sociale arv,' siger næstformand Benny Andersen, Socialpædagogerne.

Kun 522 ud af 1.600 unge fik vurderet om de skulle have efterværn**DK-Nyt 29. oktober**

Socialpædagogerne savner, at kommunerne forpligtes til at sørge for efterværn for tidligere anbragte børn og unge. Aftalen om Satspuljen in-

deholder blandt andet et udspil om at afsætte 90 mio. kr. til efterværn – nemlig indsatsen over for tidligere anbragte børn over 18. 'Men der er lang vej hjem, synes jeg, så længe der er så stor forskel imellem den gruppe unge, som har brug for efterværn og de, der så reelt får det,' siger Socialpædagogerne næstformand Benny Andersen og henviser til, at kommunerne senest et halvt år før den unge fylder 18 skal træffe afgørelse, om der er behov for efterværn. Men af Ankestyrelsens statistik kan det ses, at der i 2009 var 522 afgørelser om efterværn.

Er det en værdig socialpolitik**Haslev Posten 26. oktober**

Debatindlæg af Marie Sonne: Når vi ser de forslag til besparelser på det særlige sociale område, der for eksempel er på bordet i Næstved kommune, så undrer vi os over, at man overhovedet kan finde på det. Hvad sker der? At man som borger med handicap kun må komme i bad én gang om ugen. At maden skal komme udefra i stedet for, at de pågældende borgere er med til at lave den. At der bliver færre medarbejdere, så der er mindre mulighed for at deltage i livet.

At man forsøger at erstatte det socialpædagogiske arbejde med at give borgerne mulighed for livsudfoldelse med ren pleje. Og så kan de ellers kikke ud i luften. Det går altså ikke. Hvis de pågældende forslag bliver ført ud i livet, er vi stærkt på vej til en efterhånden fjern fortid for mennesker med handicap. En fortid som alle dengang var enige om skulle forlades. Vi vil opfordre til, at I som kommunalpolitikere og embedsmænd et kort øjeblik forlader mødelokalet og skrivebordet. Går ud til et spejl, kikker ind i det og spørger jer selv. Er det virkelig det, vi vil være med til? Er det en værdig socialpolitik?

Hold anbragte børn sammen. Søskende hjælper hinanden**Kristeligt Dagblad 22. oktober**

Debatindlæg af Kirsten Nissen: Undersøgelser viser, at alt for mange anbragte børn oplever at blive skilt fra deres søskende. Enten fordi de bliver anbragt hvert sit sted, eller fordi kun et af børnene fjernes fra hjemmet. Og selvom lovgivningen lægger op til, at man så vidt muligt skal sikre, at søskendeflokkene ikke skilles ad, men anbringes sammen, sker det alt for sjældent.

Men behøver det at være sådan? Anbragte børn kommer ofte fra børnerige familier – de nyeste tal viser, at de ofte har i hvert fald en søskende mere end andre børn. Og det kan naturligvis være en udfordring for kommunen at finde en plejefamilie med plads og overskud til en samlet børneflokk. Eller en døgninstitution, der kan tage imod dem alle på én gang. Men så kan man jo vælge at oprette et særligt tilbud til netop dén søskendeflokk. Det giver dem tryghed at få vished for, at det her sted er deres fælles hjem, indtil de bliver voksne. Og i høj grad også, fordi det er god økonomi at holde dem sammen. Det kan betale sig for en kommune at etablere et målrettet tilbud til tre eller flere børn – for eksempel i en villa bemandet med dygtige socialpædagoger til at give børnene en god, tryk barndom.

Redaktionen er afsluttet torsdag den 18. november 2010. Se flere presseklip på www.sl.dk/slmedierne

ILEX – International Learning Exchange in Social Education**VIL DU ARBEJDE ET ÅR I USA?**

Så bør du overveje at deltage i ILEX's udvekslingsprogram med socialpædagogiske arbejdspladser i USA. Næste hold begynder i juni 2011 og fortsætter et år frem. Med ILEX's udvekslingsprogram siger du ja til at arbejde i en institution på lige vilkår med dine amerikanske kolleger. ILEX sørger for sygeforsikring, arbejdsskadeforsikring og logi og betaler et månedligt stipendium á 865 dollars. Her ud over skal du selv betale for rejsen til USA, almindelige udgifter til mad, tøj og fritidsaktiviteter samt køb af bil.

Holdet, der begynder juni 2011, vil rejse på et studievisa, idet de vil gennemgå et kursus via arbejdsgiveren og en gang om måneden deltage i et symposium arrangeret i samarbejde med University of Maine. Hvis du ønsker at forlænge dit ophold til 18 måneder, vil du få et akademisk diplom for dette uddannelsesforløb.

Såvel nyuddannede som erfarne pædagoger er velkomne til at ansøge.

For yderligere information er du velkommen til at ringe til Dea Engberg, Socialpædagogerne, 7248 6841, eller sende en email: dee@sl.dk, og hun vil sende mere relevant materiale. Du kan også finde informationer samt ansøgningskema på ILEX's hjemmeside: ilexchange.net

Datoerne for de kommende hold er:

JUNI 2011 – ansøgningsfrist 1. april 2011 · **AUGUST 2011** – ansøgningsfrist 1. juni 2011

LÆS om flere bøger på www.sl.dk

BØGER

Redigeret af Lone Marie Pedersen

Jeg kan - sådan!

Af Christiane Bauer og Thomas Hegemann
Mange unge har problemer med kammeraterne, skolen, familien eller sig selv. Det kan være svært at få lov til at hjælpe og støtte dem, da unge ofte reagerer med en afvisende attitude over for dem, der vil hjælpe dem. Bogen tager problemet op og præsenterer en metode til at arbejde med de 13-17-årige, som vil overvinde denne modstand. Metoden tager udgangspunkt i den vitalitet, fantasi, nysgerrighed, humor og evne til begejstring, som ofte karakteriserer unge i den alder. Metoden er udviklet med udgangspunkt i den finske psykoterapeut Ben Furmanns 'Jeg kan'-metode, som også bliver brugt her til lands. Bogens tyske forfattere har således udviklet et 15 trins forløb, som er målrettet de unge. Tanken er, at unges læring lykkes allerbedst, hvis de selv er med til at formulere mål og midler. Bogen har forord af Ben Furmann og henvender sig til alle, der har med unge med problemer at gøre, blandt andet socialpædagoger og lærere.

Udkommet på Hans Reitzels Forlag. 240 sider. 269 kr.

Anerkendende samtaler med børn

Af Emilie Klinge
'Glem alt om de gode råd.' Sådan skriver tidligere børnerådsformand, professor emer. dr. phil. Per Schultz Jørgensen i forordet til denne bog, der handler om anerkendende samtaler med børn. Og han fortsætter: 'Lyt i stedet til barnets budskab. Og vær så nærværende, at barnet selv får en fornemmelse af at være på vej - med din støtte.' Der findes mange typer af samtaler afhængig af situation. Samtalen kan for eksempel bære præg af at være irettesættende, argumenterende eller anerkendende. I den senere tid er det

også blevet populært med børnesamtaler og elevsamtaler. Og de kan have præg af en form for medarbejdersamtale. Denne bog handler om brug af børnesamtaler, hvor man benytter en samværs- og samtaleform, som tager udgangspunkt i anerkendelse og empati. Forfatterne skriver: 'Hvis børnene bliver mødt med anerkendelse og empati fra os, er der større sandsynlighed for, at de senere vil møde andre på samme måde. At møde børn på denne måde kan for de fleste af os være en stor udfordring. Det kræver, at vi gør noget udover det, vi bedst kan, nemlig at være lærere, instruktører, opdragere, rådgivere eller konfliktløser. Det kræver, at vi taler mindre og lytter mere, og at vi øger vores følsomhed for, hvordan barnet egentlig har det.'

Udkommet på forlaget Dafolo. 186 sider. 256 kr.

Herberget i Hillerødgade

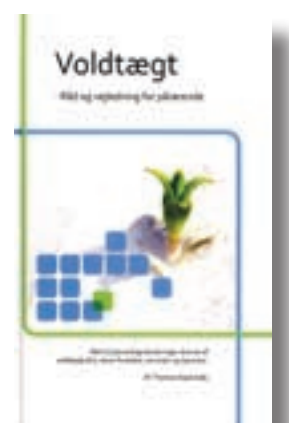
Af Søren Peder Sørensen
Her får vi 50 års herbergshistorie. Kirkens Korshærs herberg i Hillerødgade i København var en lille revolution, da det i oktober 1960 så dagens lys. Det var landets største og mest moderne herberg for hjemløse mænd. Og det var første gang, at et privat herberg kom på statens finanslov. Dengang var Julius Bomholt (S) socialminister. I herbergets første år var det især midaldrende mænd med alkoholproblemer, som fyldte herberget. Senere meldte de unge og kvinderne sig også på banen som hjemløse, og herefter kom der også beboere med psykiske lidelser, misbrugsproblemer og meget sammensatte og komplekse sociale problemer. Bogen tager os med på en rejse gennem alle årene. Herbergsbeboere udgør en hel speciel verden, som hele tiden afspejler det normale danske samfunds vrangside. Det gælder om at overleve et samfund, der ikke vedkender sig de 'forspildte liv'. I alt har omkring 80.000 mennesker søgt herberget, og intet tyder på, at behovet for herberger bliver mindre. Forstander Bjørn Benndorff siger: Så længe samfundet producerer sociale katastrofer, har vi behovet.

Udkommet på forlaget Underskoven, tlf. 33 15 05 15. 87 sider. 148 kr.

Voldtægt - råd og vejledning for pårørende

Redigeret af Thomas Haansbæk
Hvert år bliver mere end 500 kvinder i Danmark voldtægtet, og hvert voldtægtsoffer har en eller flere nære pårørende, hvis liv med et bliver forandret. Voldtægts ofre, deres forældre, veninder og kæresten fortæller i denne bog deres historie. Det er 11 forskellige personlige beretninger. Efter voldtægten spiller de pårørende en central rolle i støtten, hjælpen og omsorgen til ofret, og det kan være en vanskelig rolle at udfylde. Ofte er den pårørende selv ramt følelsesmæssigt hårdt af overgrebet og kan få brug for hjælp og støtte. Hos pårørende er der ofte en helt forståelig tvivl om, hvordan de skal tackle en situation, de aldrig før har været i. Bogen henvender sig først og fremmest til de pårørende, men kan også med fordel læses af personer, som professionelt er i kontakt med voldtægts ofre. Viden til bogen kommer primært fra arbejdet i 'Pårørenderådgivningen,' der var et støttetilbud til pårørende til voldtægts ofre på Klinik for psykologi, Rigshospitalet. Region Hovedstaden står bag udgivelsen.

171 sider. Gratis, kan rekvireres på: thomas.haansbaek@gmail.dk

KREDSNYT

NORDJYLLAND

Juletræsfest

28. december kl. 13.30 – 16.30
Vejgaard Hallen, Vejgaard Torv, Aalborg. Socialpædagogerne Nordjylland indbyder medlemmer med børn og bedsteforældre med børnebørn til stor juletræsfest. Julemanden vil spille julemusik, vi skal danse og lege julelege, spise æbleskiver med mere. Pris 25 kr. for børn og 45 kr. for voksne. Juleposer uddeles efter kl. 15.30. Se mere på www.sl.dk/nordjylland. Bindende tilmelding senest 17. december på tlf. 7248 6100 eller mail nordjylland@sl.dk. Husk at oplyse antal børn og voksne.

STORKØBENHAVN

Guidet rundvisning på det jødiske museum

13. januar kl. 11.00
Foran Proviantpassagen 6, København K. Efter rundvisningen er der frokost på Riz-Raz. Pris: 75 kr. for medlemmer, 180 kr. for ikke-medlemmer. Tilmeldings- og betalingsfrist 3. januar (først til mølle).

Guidet rundvisning på Medicinsk Museum

15. februar kl. 10.15
Foran Bredgade 62. Efterfølgende stegt flæsk og persillesovs på café Petersborg. Pris: 100 kr. for medlemmer, 160 kr. for ikke-medlemmer. Tilmeldings og indbetalingsfrist 1. februar (først til mølle).

Generalforsamling for seniorerne

3. marts kl. 16.00
Socialpædagogernes lokaler på Hejrevej 43. Dagsorden vil fremgå af Socialpædagogen. Efter generalforsamlingen vil der blive serveret en lille anretning (gratis). Tilmeldingsfrist 11. februar. Alle tilmeldinger: seniorerne@yahoo.dk / 2489 1061.

STORSTRØM

Cafémøder for familieplejere i Lolland

Familieplejenetværket afholder café-møder for familieplejere i Lolland Kommune første tirsdag i hver

måned (undtagen juni-august), fra kl. 9.30 – 12.30 i 3F's lokaler, Havnegade 19, 4900 Nakskov. Kom og mød andre familieplejere, vær med til at diskutere spændende emner og få faglige input. Tilmelding ikke nødvendig. Medbring selv kaffe/te og evt. brød. Spørgsmål til Helle Utermöhl 2336 3499 / leif.utermodl@adslhome.dk

Første halvår 2011

Kæpgårdsvej 2C, 4840 Nr. Alslev. Der afholdes møder i familieplejenetværket den første tirsdag i hver måned. Møderne afholdes på kreds-kontoret og der er ingen tilmelding, medmindre andet er oplyst – se kredsens hjemmeside www.sl.dk/storstrom under fanebladet familieplejere.

Julefrokost for familieplejere i Guldborgsund

7. december
Socialpædagogernes lokaler, Kæpgårdsvej 2C, 4840 Nr. Alslev. Vi hygger og holder julefrokost. Deltagerne medbringer selv mad, som vi plejer. Tilmelding senest den 5. december til Palle Birk Petersen 5486 2131 eller mobil 2762 8263.

SYDJYLLAND

Tilknytningsforstyrrelser og omsorgssvigt

10. februar kl. 9.00 – 15.00
Koldinghallerne, Ambolten 2-6, 6000 Kolding. Den anerkendte norske forsker og forfatter Kari Killén kommer med oplæg til en temadag, omhandlende 'Relevansen af tilknytningsforskning og metode i arbejdet med udsatte familier'. Læs mere og tilmeld dig senest 15. december på www.sl.dk/syddjylland

ØSTJYLLAND

Juletræsfest

5. december kl. 13.00 – 16.00
Pædagoguddannelsen JYDSK, Skejbyvej 9, 8240 Risskov. Kredsens og SeniorLauget inviterer alle medlemmer med børn og børnebørn til juletræsfest. Julemanden kommer og uddeler godteposer, og der vil være musik, dans om juletræet samt æbleskiver, kringler, sodavand og kaffe/the. Læs mere på www.sl.dk/kalender. Tilmelding senest den 30. november til Oestjylland@sl.dk eller tlf. 7248 6300.

BURIAN UDDANNELSE

SYSTEMISK OG NARRATIVT uddannelsesforløb - modulopbygget

- et modul består af 6 kursusdage og 4-5 studiedage over ½ år
- hvert modul kan læses for sig

Start: Forår 2011 og efterår 2011 - Århus

BØRNE-MINDMAPPING

Narrative børnesamtaler med familiefokus. Barnets egen fortælling får fylde i samtalen, og forældre eller andre betydningsfulde voksne bliver inddraget som aktive bevidnere. Forløbet bygger på metoder udviklet ved Dulwich Centret i Adelaide. Metoderne bliver transformeret til lokale danske forhold. **Start 14. november 2011**

BØRNE-MINDMAPPING ★ OVERBYGNING

Videreudvikling af den narrative børne-mindmapping. Centrale tilknytningsteorier bliver koblet med nye perspektiver i børnepsykiatrien og familierapien. **Start 31. oktober 2011**

FLERFAMILIETERAPI og FAMILIEKLASSE

Systemisk-strukturelt med fokus på udvikling af kontekst. FLERFAMILIE-forløbet. **Start 4. april 2011**
FAMILIEKLASSE-forløbet. **Start 21. marts 2011**
Begge forløb har fokus på at skabe kontekster, som matcher deltagerens udviklingsmål. Forældre og børn får den opdagelse, at de kan handle anderledes end tidligere. Forløbet bygger på metoder udviklet ved Marlborough Familie Center i London. Metoderne bliver transformeret til lokale danske forhold.

- Alle fire forløb har en overordnet systemisk forståelsesramme. Der er en stærk vægning af centrale elementer fra den narrative tradition. Dertil kommer nyere ideer, som udspringer af mentalisering som metode.

Tilmelding (forår) 15.2.2011 og (efterår) 30.9.2011
Informationer burian.dk og 86 27 47 23, Bodil og Poul Burian

Nyt katalog med efter-/videreuddannelser indenfor det socialfaglige område 2011

Videreuddannelser

- Masteruddannelse i udsatte børn og unge
- Kandidatuddannelsen i socialt arbejde

Efteruddannelser

- Socialfaglig ledelse
- Konfliktløsning
- Praktikvejlederuddannelsen
- Narrativ dokumentation og udvikling af praksis

Seminarer

- Beskæftigelsesfaglighed – en del af socialfagligheden?
- Positiv psykologi i socialt arbejde
- Alkoholmisbrug og social indsats
- Marte meo og mønsterbrydning
- Neuroaffektiv udviklingspsykologi
- Motivationsarbejde
- Aktuelle tilbagebetalingsproblemer
- Sagsbehandling på det sociale område

Læs mere på socialraadgiver.samf.aau.dk hvor du også kan bestille katalog, tilmelde dig vores nyhedsbrev og finde ud af, hvordan du tilmelder dig uddannelserne. Du er også meget velkommen til at kontakte efteruddannelseskoordinator Lise Rytter Krogh på lrk@socsci.aau.dk eller tlf. 9940 8123.

KALENDER

Omtale i vores aktivitetskalender må højst fylde 50 ord, dvs. arrangementets titel, tid og sted, deltagerbetaling, optagelseskræfter og frister.

**23. november – 25. januar
Fem temamøder om FN's
Handicapkonvention**

For brugere og medarbejdere. SUS afholder fem temamøder over hele landet for brugere og medarbejdere på bosteder, fritidstilbud med videre. Emne: FN's Handicapkonvention. På møderne er der film (produceret af TV Glad med freelancebureau), oplæg, workshops med mulighed for at møde andre. Formålet med temamøderne er at give deltagerne indsigt i hensigten med og mulighederne i FN's konvention om rettigheder til mennesker med handicap. Møderne afholdes i København (23. november), Sorø (30. november), Skørping (11. januar), Sønderborg (18. januar) og Herning (25. januar). Læs mere på www.sus.dk/arrangementer

**7. og 14. december
Tidlig indsats – fælles dialog
– alles ansvar**

Konference om de lovændringer, der vedrører udveksling af følsomme

oplysninger i det tværfaglige samarbejde, som Folketinget har vedtaget som led i Barnets Reform. Bliv introduceret til lovændringerne og intentionerne bag dem. Konferencen tilbyder indsigt i at anvende reglerne rigtigt i de situationer, hvor børn har brug for indgriben og støtte. Konferencen holdes to gange: 7. december på Radisson København, og 14. december på Radisson Århus. Deltagelse er gratis. Tilmelding: www.cok.dk – under 'Konferencer og events'.

**9. december kl 9.30 – 16.00
Konference: Inspiration og
redskaber til udsatteråd**

Konferencens formål er at udveksle ideer og inspirere både erfarne og helt nyetablerede udsatteråd. Korte oplæg lægger op til dagens tema, og i fire workshops præsenteres aktuelle erfaringer som oplæg til spørgsmål og debat mellem workshop-deltagerne. Konferencen er for alle medlemmer af de kommunale udsatteråd, repræsentanter for landsdækkende organisationer samt kommuner og andre interesserede. Sted: H.C. Andersen Hotel, Odense
OBS: Tilmelding senest fredag den 26. november.

UDVIKLINGS- OG FORSKNINGSFONDEN

Udviklings- og Forskningsfonden er Socialpædagogernes og BUPL's fælles fond til støtte for pædagogisk udviklingsarbejde og pædagogisk forskning. Der uddeles cirka to millioner kroner om året.

Læs mere på www.slbu-pl-fond.dk

DELTAG I FAGBLADET SOCIALPÆDAGOGENS
FACEBOOK-GRUPPE

ET RUM FOR FAGLIG REFLEKTION OG ERFARINGSUDVEKSLING

WWW.SL.DK/FACEBOOK

SOCIALPÆDAGOGERNES KLAGENÆVN

Hvis du vil klage...

Hvis du mener, at der er begået fejl eller forsømmelser ved behandling af din sag – enten i kredsen eller i forbundet – kan du få din klage behandlet af Socialpædagogernes Klagenævn.

For at Socialpædagogernes klagenævn kan behandle en sag, skal du først have udnyttet det interne klagesystem i Socialpædagogernes. Sagen må endvidere ikke være rejst ved domstolene.

Klagenævnet består af en dommer samt to medlemmer af Socialpædagogernes. Nævnet er uafhængigt af Socialpædagogernes og nævnets udtalelser er vejledende.

Hvad kan du klage over:

Du kan klage over sagsbehandlingen i Socialpædagogernes i individuelle medlemssager, hvor du som medlem har en væsentlig, individuel interesse. En individuel medlemssag er eksempelvis en afskedigelsessag, en arbejdsskadesag, en social sag eller en lønsag, hvor Socialpædagogernes har bistået dig.

Du kan ikke klage over forbundets kollektive interessevaretagelse, eksempelvis overenskomstresultat, eller generelle fagpolitiske beslutninger truffet af forbundet.

Klagevejledning:

Ved sagens afslutning vil du modtage en klagevejledning fra Socialpædagogernes.

I forbindelse med indgåelse af indivi-

duelle lønftaler vil du ikke modtage en klagevejledning. Du har dog fortsat mulighed for at klage over Socialpædagogernes bistand i forbindelse med indgåelse af lønftaler.

Klagefrist:

Din klage skal være Socialpædagogernes/Klagenævnet i hænde senest fire uger efter at du har modtaget afgørelsen. I forbindelse med individuelle lønftaler er der ingen klagefrist.

Kredsniveau:

Hvis du vil klage over fejl og forsømmelser i forbindelse med en sag, der er behandlet i kredsen, skal du først klage til kredsbestyrelsen.

Forbunds niveau:

Hvis du er utilfreds med kredsbestyrelsens afgørelse, kan du herefter klage til Socialpædagogernes Forretningsudvalg.

Klagenævn:

Såfremt du er utilfreds med Forretningsudvalgets afgørelse, kan du klage til Socialpædagogernes Klagenævn. Klagenævnet har adresse udenfor Socialpædagogernes og din skriftlige klage skal derfor sendes til:

**Socialpædagogernes
Klagenævn
c/o landsdommer Tine Vuust
Østre Landsret
Bredgade 59
1260 København K**

FAGLIGE NETVÆRK

WWW.SL.DK/NETVÆRK

For medlemmer, der arbejder inden for følgende områder:

Socialpædagoger ansat ved somatiske og psykiatriske afd.
www.sl.dk/hospsyk

Netværksansvarlig:
Jesper Leschly Pedersen
Marslev Byvej 19, 5290 Marslev
Tlf. 6541 1593 / 2423 1877
jesperped@dbmail.dk

Økonomiansvarlig:
Peter Beck Epstein
Tlf. arb. 7789 2106
peter-epstein@hotmail.com

Sikrede døgninstitutioner for unge under 18 år
www.sl.dk/sikrede

Netværksansvarlig:
Kurt Rasmussen
Munkebjergvej 50,
5000 Odense C
Tlf. 6614 2129
munkebjergvej50@privat.dk

Økonomiansvarlig:
Mette K. Andersen
Tlf. 4752 8467

Domfældte
www.sl.dk/domfældte
udviklingshæmmede

Netværksansvarlig:
Jens Jørgen Carstensen
Boinstitutionen
Grønnebæk
Afdeling Kompasrosen
Mosevej 1A
6630 Rødding
Tlf. 7355 2004
jensjc@stofanet.dk

Fagligt Ældre-netværk
www.sl.dk/ældre

Netværksansvarlig:
Hanna Hansen
Bøgegården 40
4300 Holbæk
hannh@holbkom.dk

Økonomiansvarlig:
Else Marie Sørensen
Tlf. 7544 5588

Senhjerneskedede og bevægelsehandicappede
www.sl.dk/s&b

Netværksansvarlig:
Vanda Thorup
Neuro/fysisk Handicapcenter
Bygholms Allé 2, 8260 Viby J.
Tlf. 8733 8460 / mobil 5157 5512
vtr@fa.aarhus.dk

Økonomiansvarlig:
Jytte Jelstrup
Mobil: 2879 2089
jytte.jelstrup@koege.com

Hjemmesideansvarlig:
Niels Schmidt
7445 0976

Stofmisbrugsområdet
www.sl.dk/stofmisbrugsområdet

Netværksansvarlig:
Ingelis Langgaard
KABS, Bakken 3
2600 Glostrup
Tlf. 2032 7151
ingelislangugaard@glostrup.dk

Økonomiansvarlig:
Ingrid Lund Sørensen
Tlf. 5150 2782
ings@fa.dk

Kuratorer/familiepleje-konsulenter
www.sl.dk/kuratorer

Netværksansvarlig:
Esben Bohøj
Familieplejen
Århus Kommune
Holmevej 180, 8270 Højbjerg
Tlf. 8940 5227 eller 2920 3648
ebo@aarhus.dk

Døve
www.sl.dk/døve

Netværksansvarlig:
Anne Buss
Center for Døve AJ (www.cfd.dk)
Boprojekt Vision 18
Tlf. 2140 2503
annebuss@tdcadsl.dk

Sindslidende
www.sl.dk/sindslidende

Netværksansvarlig:
Else Margrethe Tvilhøj
Langelinie 126
5230 Odense M
Økonomiansvarlig:
Morten Schuster
Tlf. arb. 3957 5632

Aflastningsinstitutioner
www.sl.dk/aflastning

Netværksansvarlig:
Trine Julin Johnsen
Landerslevvej 67
3630 Jægerspris
Tlf. 2122 8452

Økonomiansvarlig:
Lillian Jensen
Tlf. 9721 0291

Kommunale fritidstilbud til mennesker med fysiske og psykiske funktions-nedsættelser
www.sl.dk/fritidstilbud

Netværksansvarlig:
Jette Hedensted
Tusindfryd
Guldkrog 1,
7100 Vejle
Tlf. 7644 6060
jehed@vejle.dk

Marginaliserede og udstødte
www.sl.dk/marginaliserede

Netværksansvarlig:
Peder Larsen
St. Dannesbo
Bryllevej 20, 5250 Odense SV
Tlf. 6028 0575

Økonomiansvarlig:
Gitte Helle Lundgren
Tlf. 6396 0211
gilul@odense.dk

Opholdssteder
www.sl.dk/opholdssteder

Netværksansvarlig p.t.:
Niels Lønbæk Pedersen
Brolæggerstræde 9
1211 København K
Tlf. 7248 6000
nlp@sl.dk

Familiepleje
www.sl.dk/familieplejenetværk

Netværksansvarlig:
Lilli Bach Andersen
Løjenkærvej 16, 8300 Odder
Tlf. 8692 8257
toesen@andersen.tdcadsl.dk

Småbørns- og familieinstitutioner
www.sl.dk/småbørnsinstitutioner
www.sl.dk/familieinstitutioner

Netværksansvarlig:
Irene Larsen
Stendyssehaven
Skovsbovej 101
5700 Svendborg
Tlf. 6217 2060

Lærere ansat på døgninstitutioner
www.sl.dk/lærer

Netværksansvarlig:
Flemming Kjærgaard
Behandlingshjemmet Sølyst
Færgevej 3
5800 Nyborg
Tlf. 6333 7090
fkan@nyborg.dk
fax: 6333 6969

Meld dig ind i DIT netværk på www.sl.dk/netværk

HVAD NU? Dilemmaspillet Inklusia fik Socialpædagogernes Pris på kongressen i Nyborg, og de delegerede blev i forbindelse med prisoverrækkelsen præsenteret for et af spillets dilemmakort, som ses her. De blev inviteret til at debattere dilemmaet på Socialpædagogernes facebookgruppe – og du kan diskutere med. Se hvordan på www.sl.dk/facebook

Borger   Pårørende   Kolleger   Ledelse   Det omgivende samfund

Inklusion og eksklusion

På botilbuddet, hvor I arbejder, har I åbnet en cafe for botilbuddets beboere og borgere i den nært beliggende landsby. Cafeen drives af botilbuddets beboere med pædagogisk støtte fra jer.

Martin er 28 år, beboer på botilbuddet og en flittig gæst i cafeen. Martin er vellykt, og når han er i godt humør, stikker han hånden ned i sin buksebag.

Flere af cafeens gæster har ved forskellige lejligheder henvendt sig til jer, der er tilknyttet cafeen, og påtalt Martins adfærd og givet udtryk for deres ubehag ved situationen.

Cafeen er et led i botilbuddets arbejde med inklusion i det omgivende samfund. Det er vigtigt, at cafeen er et sted, hvor alle gæster føler sig godt tilpas.

HVAD ER DILEMMAET? HVILKE VÆRDIER ER PÅ SPIL?

HVAD GØR I ? HVORDAN VIL I HÅNDTERE DILEMMAET?

DISKUTER DILEMMAET I FORHOLD TIL JERES PRAKSIS